

ASOCIAȚIA G.A.L. DELTA DUNARII

web site : www.gal-deltadunarii.ro

e-mail : galdeltadunarii@gmail.com

Tel : 0374900857 Fax: 0340816174

0

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

a teritoriului GAL DELTA DUNĂRII

din județul TULCEA

MALCOCI - APRILIE 2016

CUPRINS

	OPIS	1
INTRODUCERE	INTRODUCERE	2-3
CAPITOLUL I:	Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic	4-8
CAPITOLUL II:	Componenta parteneriatului	9-10
CAPITOLUL III:	Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)	11-15
CAPITOLUL IV:	Obiective, priorități și domenii de intervenție	16-18
CAPITOLUL V:	Prezentarea măsurilor	19
	FIȘA MĂSURII M1/2A,2B: Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici	19-23
	FIȘA MĂSURII M2/6A: Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale	24-28
	FIȘA MĂSURII M3/6A: Creșterea Economiei prin dezvoltarea de activități nongricole	29-33
	FIȘA MĂSURII M4/6B: Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală	34-38
	FIȘA MĂSURII M5/6B: Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților locale	39-43
	FIȘA MĂSURII M6/6B: Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare	44-48
CAPITOLUL VI:	Descrierea complement. și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)	49-51
CAPITOLUL VII:	Descrierea planului de acțiune	52-54
CAPITOLUL VIII:	Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei	55-56
CAPITOLUL IX:	Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei	57-61
CAPITOLUL X:	Planul de finanțare al strategiei	62
CAPITOLUL XI:	Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL	63-64
CAPITOLUL XII:	Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale	65
ANEXE:	Anexa 1 - Acordul de parteneriat	66-102
	Anexa 2- Fișa de prezentare a teritoriului	103-162
	Anexa 3 - Componenta parteneriatului	163
	Anexa 4 - Planul de finanțare	164
	Anexa 5 -Harta geografică și administrativă a teritoriului	165-166
	Anexa 6 - Documente justificative privind animarea	167-322
	Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului	323-373
	Anexa 8 - Atribuții corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare	374-387
	Anexa 9 - Aviz de conformitate emis de ADI ITI DELTA DUNARII.	388-393

INTRODUCERE -max 2pag

Prezenta strategie de dezvoltare locală are în vedere dezvoltarea unui teritoriu vast, de 2.070,16 km², situat în partea de nord vest a județului Tulcea, în teritoriu acoperit de ADI ITI Delta Dunării. Cea mai mare parte a teritoriului, cca. 80%, este localizat pe teritoriul Administrației Biosferei Delta Dunării. Cei 17.224 locuitori sunt repartizați în 6 comune (Nufăru, Beștepe, Mahmudia, Murighiol, Sfântu Gheorghe, Valea Nucarilor) și un oraș (Sulina). Asociația "GAL Delta Dunării" reprezintă un parteneriat public-privat constituit juridic în baza O.G nr.26/2000 în anul 2012, cu personalitate juridică, de drept privat și fără scop patrimonial, în urma consimțământului celor 17 parteneri publici și privați.

În perioada de programare 2007-2013 Asociația GAL Delta Dunării, având în componență un teritoriu apropiat de cel actual (comunele Nufăru, Beștepe, Valea Nucarilor, Mahmudia și Murighiol din actualul parteneriat și comunelor Jurilovca, Ceamurlia de Jos, Sarichioi, din județul Tulcea, și Mihai Viteazu din județul Constanța din parteneriatul anterior), care au constituit un alt teritoriu, a implementat cu succes o SDL. Aceasta a însemnat implementarea a 48 proiecte, cu respectare tuturor indicatorilor cu care s-a validat strategia de către AMPNDR. La actualul teritoriu au aderat în prezent comuna Sfântu Gheorghe și orașul Sulina. Teritoriul GAL din prezent are un caracter omogen, argumentul principal fiind acela ca toate teritoriile APL -urilor componente fac parte din Rezervaria Biosferei Delta Dunării(RBDD). Acțiunile de informare și animare desfășurate în colaborare cu partenerii publici și privați, în perioada 2010-2015, a condus la stabilirea nevoilor, a oportunităților LEADER, obiectivelor specifice și măsurilor necesare pentru implem. SDL.

Sporul demografic negativ din ultimii 10 ani, dispariția a zeci de mii de locuri de muncă atât din industrie cât și din agricultură a generat migrația forței de muncă către alte zone mai dezvoltate economic din România sau către alte țări din UE, aspect ce a determinat scăderea drastică a populației, scăderea atractivității economice și sociale a zonei. În situația teritoriului nostru, problemele majore cu care se confruntă mediul rural la nivel național sunt accentuate de situația deosebit de dificilă a oamenilor care locuiesc în zona Deltei Dunării și care sunt, de foarte multe ori, dependenți de transportul pe apă, iar în perioadele reci, izolați.

Activitățile de informare, animare și colectare informații locale în vederea realizării unei strategii de dezvoltare locală cât mai apropiată de cerințele localnicilor, s-au desfășurat în perioada februarie-martie 2016. În fiecare comunitate s-au desfășurat activități de informare și animare, s-au distribuit afișe și pliante de informare, s-a discutat cu oamenii. Pentru fundamentarea nevoilor locale și a ideilor de proiecte izvorâte din sânul comunității s-au aplicat chestionare de identificare a nevoilor, acestea fiind discutate în cele 7 adunări publice de analiză și de pregătire a strategiei, desfășurate în fiecare comunitate din teritoriu. Totodată, parteneriatul extins public-privat din GAL-ului a desfășurat trei întâlniri de lucru, în teritoriu, pentru a analiza, fundamenta și aproba măsurile care se impun în vederea dezvoltării zonei (două întâlniri desfășurate la Murighiol și una, finală, la Mahmudia).

Obiectivele de dezvoltare ale teritoriului, identificate în cadrul strategiei de dezvoltare locală, sunt în concordanță cu satisfacerea problemelor și nevoilor generale sau specifice identificate de membrii comunităților locale, conturându-se o viziune unitară asupra particularităților economice și sociale la nivelul întregului teritoriu. Astfel, s-au identificat 9 nevoi generale care, prin mai multe tipuri de obiective specifice, au fost concretizate în 6 măsuri de dezvoltare locală. Nevoile identificate sunt următoarele: (N1)Creșterea nivelului de trai al populației locale prin reducerea gradului de sărăcie,

(N2)Încurajarea tinerilor de a desfășura activități economice în teritoriul GAL DD, (N3)Încurajarea micilor fermieri de a-si propriile afaceri locale, (N4)Reducerea fenomenului de depopulare a satelor (N5)Dezvoltarea sau infiintarea de activitati non-agricole în teritoriu în scopul diversificarii economiei locale (N6)Dezvoltarea asociativității și cooperării la nivel local între micii întreprinzători prin inițierea de procese de lucru comune în vederea dezvoltării de produse/servicii, mai ales în sectorul turistic, (N7)Susținerea dezvoltării infrastructurii sociale din teritoriu și a serviciilor sociale asociate, (N8)Susținerea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate, în special a bătrânilor și a reprezentanților minorităților locale, (N9)Dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii adecvate în teritoriu, inclusiv conservarea și promovarea patrimoniului local.

Toate nevoile identificate, au condus la următoarele obiective specifice: OS1)Sprijinirea micilor fermieri din teritoriul GAL Delta Dunării prin ajutor financiar nerambursabil; OS2) Dezvoltarea de activități în sectorul producției, serviciilor și în domeniul turistic; OS3) Dezvoltarea formelor de asociere și cooperare; OS4) Dezvoltare durabilă a teritoriului prin încurajarea invest. în infra. de bază, infra. sociala și minorități; OS5) Crearea și menținerea locurilor de muncă;, care conduc la realizarea celor două priorități generale(UE): **Prioritatea P2** „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionării durabile a pădurilor” și **Prioritatea P6** „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”.

Măsurile avute în vedere pentru implementarea SDL sunt următoarele: **M1/2B** „Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici”, **M2/6A** „Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale”; **M3/6A** ”Creșterea economiei prin dezvoltarea de activități neagricole”, **M4/6B** „Promovarea formelor de cooperare, asociere în dezvoltarea rurală”, **M5/6B** „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților naționale”, si **M6/6B** ”Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII”.

Activități de cooperare: Având în vedere contextul european al dezvoltării rurale și necesitatea soluționării problemelor identificate în teritoriu, Asociația ”GAL Delta Dunării” își manifestă intenția de a aplica și/sau participa la proiecte și acțiuni de cooperare naționale sau internaționale, în parteneriat cu alte GAL-uri din țară sau din afara țării. Asociația ”GAL Delta Dunării” va depune proiecte prin sub-măsura 19.3. „Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală”. Cooperarea este o acțiune ce poate contribui atât complementar cât și sinergic la implementarea SDL.

Având la bază experiența din perioada de implementare a PNDR 2007-2013, finanțarea măsurilor de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale este relevantă pentru a menține caracterul inovator al abordării LEADER. Totodată, urmărind aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale U.E. și ale PNDR, programul LEADER, presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora.

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) a fost elaborată pe baza unei abordări de jos în sus. Activitățile LEADER propuse corespund tipurilor de activități prevăzute de Regulamentul 1305/2013.

CAPITOLUL I - Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic - max.5 pag.

Teritoriul parteneriatului "Grupul Local de Acțiune Delta Dunării" are în componență 7 unități administrativ-teritoriale: orașul Sulina și 6 comune: **Nufăru, Beștepe, Mahmudia, Murighiol, Valea Nucarilor, Sfântu Gheorghe**, fiind situat în județul Tulcea, Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și în teritoriul acoperit de ADI ITI Delta Dunării. Suprafața totală a teritoriului acoperit de GAL Delta Dunării este 2.070,16 km², o bună parte din acest teritoriu fiind reprezentat de zone lagunare, mlaștini, bălți, cu o densitate a populației foarte scăzută, în Delta Dunării. De fapt, întregul teritoriu al GAL-ului se află în rezervația Biosferei Delta Dunării (un teritoriu unic, cu caracteristici foarte speciale: populație rară și izolată, specializare economică și vulnerabilitate, accesul limitat la servicii, etc)¹.

La est teritoriul se învecinează cu Marea Neagră și zona de vărsare a Dunării în mare (Brațul Sulina și Sfântu Gheorghe), la sud cu Lacul Razelm și teritoriul administrativ al comunelor Sarichioi și Jurilovca, la vest cu municipiul Tulcea și comunele Mihail Kogălniceanu, Zebil și orașul Babadag, iar la nord cu zona de delta din partea dreaptă a Brațului Sulina al Dunării și comuna Crișan. Localitățile sunt concentrate de-a lungul Brațului Sfântu Gheorghe (Nufăru, Beștepe, Mahmudia, Murighiol), pe malul lacului Razim (Valea Nucarilor) și în zona de vărsare a Dunării în mare (Sulina, Sfântu Gheorghe).

Zona este relativ izolată, datorită faptului că se găsește la extremitatea estică a României iar accesul se face numai din partea de vest și sud a teritoriului. Accesul este posibil pe drumul european E87 Constanța-Tulcea, pe drumul național DN70 București-Ploiești-Buzău-Brăila -Tulcea și pe E71 Iași-Galați-Brăila-Tulcea. Pe calea ferată se poate ajunge de la Medgidia: București - Cernavodă - Medgidia - Tulcea, pe conexiuni neoptimizate. Pe cale aeriană, pe aeroportul „Delta Dunării” (comuna Mihail Kogălniceanu). În ceea ce privește orașul Sulina și comuna Sfântu Gheorghe, accesul se realizează deosebit de greu, doar pe calea apei. În ansamblu, infrastructura de acces precară a teritoriului reprezintă un punct slab.

Relieful teritoriului este reprezentat printr-o succesiune de câmpii litorale continuate spre zona continentală a Marii Negre. În cadrul câmpiei litorale se disting două forme de relief care dau nota specifică zonei: grindurile și câmpurile. Spre vest, relieful urcă domol spre cel 2 podișuri dobrogene până la înălțimi cuprinse între 100 și 170 de metri. În zona acoperită de GAL Delta Dunării întregul Braț Sfântu Gheorghe al Dunării și o bună parte a brațului Sulina. Teritoriul conține resurse naturale ale subsolului: **riolit, calcar, granit și diabaz** (zona Valea Nucarilor), **calcare anisiene** cenusii roscate în rezerve foarte mari (Valea Nucarilor), **dolomit alb** (Mahmudia), **roci devoniene - gresii, șisturi, calcare și siliconite** (Beștepe). **Resursa de sol** este tot atât de importantă ca și resursa de apă, reprezentative fiind resursele practic nelimitate de stuf și papură, terenurile arabile, viile, livezile și pășunile.

Clima este continentală excesivă, cu precipitații reduse (sub 400 mm /an), cu umiditate atmosferică ridicată, veri călduroase, ierni reci, marcate adesea de viscole. Zona litoral-maritimă se caracterizează printr-un climat mai blând, cu veri a căror căldură este atenuată de briza Marii Negre și ierni cu temperaturi nu prea coborâte (media termică a lunii celei mai reci, în zona lacurilor, este de -0,60C).

Indicatorii de context folosiți în analiza diagnostic, în conformitate cu Reg(UE).nr.808/17 iulie 2014, sunt următorii: populație, structură pe vârstă, teritoriu, densitatea populației, rata șomajului, structura economiei, suprafața agricolă, structura

¹ Anexa 2: paginile: 105-111; Sursa: statistici.insse.ro/shop/

de vârstă a administratorilor de ferme, infrastructura turistică, zone defavorizate, zone Natura 2000.

Conform datelor **Recensământului Populației și al Locuințelor** realizat în anul 2011, date obținute de la INS, teritoriul reprezentat de GAL Delta Dunării are o populație totală de **17.224 locuitori**². Raportat la teritoriul administrativ reprezentat de **2.070,16 km²**, se observă o densitate extraordinar de mică, de doar **8,3 locuitori/km²**. Acest aspect se datorează în primul rând zonei vaste lagunare a Deltei Dunării, dar și depopulării continue din ultimii ani a satelor și zonelor respective. Acest fapt conduce la o izolare pronunțată și o slabă interacțiune între comunitățile locale din teritoriu. Singurul oraș din teritoriu este Sulina, orașul cel mai estic al Uniunii Europene, cu o populație de 3.663 locuitori, ceea ce reprezintă 21,26% din numărul total de locuitori. Evoluția populației din teritoriu reflectă un trend puternic descendent de la recensământul populației și al locuințelor din anul 2002³ și până în 2011, scăderea înregistrată fiind de 16,31 %, adică 3355 de locuitori în cifre absolute. Întregul teritoriu, număra la 2002, 20.579 de locuitori, în timp ce la recensământul din anul 2011, numărul total a fost de doar 17.224 locuitori. Cea mai mare scădere s-a înregistrat în cazul comunei Mahmudia care de la un număr de 4990 de locuitori a ajuns la doar 2341, prin devenirea satului Beștepe UAT de sine stătătoare, și închiderea unor unități de producție.

Migrația populației din teritoriu de la sat la oraș, ceea ce conduce la depopularea masivă, se pare că începe să cunoască un oarecare reviriment prin creșterea numărului persoanelor care își stabilesc domiciliul în teritoriu în comparație cu numărul persoanelor care pleacă cu domiciliul în alte zone. Astfel, conform datelor statistice⁴, la nivelul anului 2014, se constată un număr de 452 de stabiliri de domiciliu în zonă (2,6% pe întreg teritoriul), astfel: 63 persoane-Sulina, 92 persoane - Valea Nucarilor, 8 persoane - Sfântu Gheorghe, 140 persoane - Nufăru, 74 persoane - Murighiol, 41 persoane - Mahmudia, 34 persoane - Beștepe), față de 402 situații de plecări cu domiciliu (86 persoane-Sulina, 80 persoane - Valea Nucarilor, 12 persoane - Sfântu Gheorghe, 61 persoane - Nufăru, 54 persoane - Murighiol, 71 persoane - Mahmudia, 38 persoane - Beștepe. Acest fenomen are 2 cauze : stabilirea unor investitori din domeniul turismului și agroturismului în zona și prin așezarea unor cetățeni a căror activități desfășurate sunt strâns legate de oras. Astfel, spre exemplu, un număr de 140 de persoane s-au stabilit în anul 2015 la Nufăru (față de 61 de persoane care au plecat), ceea ce confirmă acest aspect: comuna Nufăru este foarte aproape de municipiul Tulcea.

Teritoriul GAL Delta Dunării se caracterizează prin diversitatea etnică și multiculturalitate. Majoritatea populației este reprezentată de români (84,67% din numărul total al populației). Cele mai importante grupuri etnice sunt reprezentate de ruși-lipoveni (712 persoane declarate ceea ce reprezintă 4,13% din numărul total al populației, cei mai mulți fiind la Sulina-362 și Mahmudia-347), ucrainieni (197 persoane declarate ceea ce reprezintă 1,14% din numărul total al populației), greci (62 persoane, toți declarați la Sulina). Conform informațiilor statistice, în teritoriul GAL Delta Dunării mai locuiesc 22 turci și 3 romi. Restul, 1644 de persoane, nu s-au declarat ca aparținând vreunei populații la recensământul din anul 2011⁵. Conform informațiilor neoficiale, numărul de persoane de

² Anexa 2: paginile: 112-113; sursa: <http://colectaredate.insse.ro/phc/aggregatedData.htm>

³ Recensământul populației și locuințelor din anul 2002: Populația pe sexe și grupe de vârstă: Județe, Medii, Municipii, Orașe, Comune; sursa: <http://colectaredate.insse.ro/phc/aggregatedData.htm>

⁴ Anexa 2: paginile: 114-120 (stabiliri cu domiciliu pe județe și localități); paginile: 121-127 (plecări cu domiciliu pe județe și localități) sursa:

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308A> , și

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP307A>

⁵ Anexa 2: paginile: 112-113; sursa: <http://colectaredate.insse.ro/phc/aggregatedData.htm>

etnie ucrainiană sau ruși lipoveni este mult mai mare (Ex: comuna Sf. Gheorghe este compusă majoritar din ucrainieni, și toată populația vorbește limba ucrainiană).

Analiza informațiilor statistice reflectă în teritoriul GAL Delta Dunării o populație îmbătrânită. Astfel, din totalul populației de 17.224 de locuitori, cei cu vârsta până în 40 de ani sunt în număr de 7.505⁶ (adică de doar 43,57%). Restul de 56,43% reprezintă populație de peste 40 de ani care este ocupată mai ales în agricultura de subsistență, pescuit și creșterea animalelor. La nivelul lunii decembrie 2015, conform informațiilor statistice numărul total al șomerilor înregistrați în localitățile care aparțin GAL Delta Dunării este de 464⁷. Numărul acesta este, în realitate mult mai mare, cea mai mare parte a persoanelor fără loc de muncă nefiind înregistrate. Rata generală a șomajului la Tulcea este peste media națională. Dacă la nivelul lunii decembrie 2015 rata națională era de 4,9%, Tulcea avea o rată de 5,5% (6,2% bărbați și 4,7% femei).

În cadrul teritoriului GAL Delta Dunării, șase din cele șapte UAT-uri sunt caracterizate ca **zone sărace pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55⁸** - Nufăru (50,97), Beștepe (43,49), Murighiol (48,5), Mahmudia (53,13), Valea Nucarilor (44,89), Sfântu Gheorghe (54,82), adică toate comunele. Doar orașul Sulina se află la un indicator superior (62,57). Valorile IDUL scăzute reflectă nivelul alfabetizării, învățământului, nivelul de trai și speranța de viață. Mai mult decât atât, media indicelui de dezvoltare umană locală pentru întreg teritoriu este de doar 42,25. Aceasta arată nivelul slab de dezvoltare al acestor comunități și necesitatea stringentă de a aplica măsuri specifice pentru revitalizarea vieții sociale și a activităților economice desfășurate aici.

Teritoriul GAL Delta Dunării este unul specific, care cuprinde doar localități care se află, din punct de vedere administrativ, pe teritoriul gestionat de Administrația Biosferei Delta Dunării. Din acest punct de vedere, principala atracție a zonei, mai ales turistică, este Delta Dunării. Delta Dunării este a doua ca mărime și cea mai bine conservată dintre deltele Europei, intrând în patrimoniul mondial al UNESCO în anul 1991 și fiind caracterizată ca rezervație a biosferei la nivel național în România și ca parc național în taxonomia internațională. Teritoriul GAL Delta Dunării se evidențiază și prin existența în zonă a unor situri **Natura 2000** de valoare excepțională în ceea ce privește conservarea habitatelor naturale, după cum urmează:

a) Situri de importanță comunitară (SCI): Delta Dunării - ROSCI0065 (Sulina, Valea Nucarilor, Nufăru, Mahmudia, Sfântu Gheorghe, Beștepe, Murighiol) - total de 1.774,07 km²; Delta Dunării - zona maritimă - ROSCI0066 (Sf. Gheorghe, Sulina, Murighiol) - total de 17,81 km²; Dealurile Agighiolului - ROSCI0060 (Valea Nucarilor) - 6,61 km²;

b) Situri de protecție avifaunistică (SPA): Delta Dunării și Complexul Razelm Sinoe - ROSPA0031 (Sfântu Gheorghe, Murighiol, Sulina, Valea Nucarilor, Nufăru, Beștepe, Mahmudia) - total de 1829,53 km²; Beștepe-Mahmudia - ROSPA0009 (Nufăru, Mahmudia, Beștepe, Valea Nucarilor) - 35,72 km²; Marea Neagră - ROSPA0076 - (Sfântu Gheorghe, Sulina, Murighiol) - 17,81 km²; Lacul Beibugeac - ROSPA0052 (Murighiol) - 4,7 km².⁹

Teritoriul parteneriatului "GAL Delta Dunării" se caracterizează printr-un **bogat și divers patrimoniu cultural**, 156 de monumente istorice din această zonă regăsindu-se în

⁶ Recensământul populației și locuințelor din anul 2011: sR_Tab31.xls: Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă: Județe, Municipii, Orașe, Comune; sursa: <http://colectaredate.insse.ro/phc/aggregatedData.htm>

⁷ Anexa 2: paginile: 128-134; numărul șomerilor înregistrați la luna decembrie 2015; sursa:

<http://statistici.insse.ro/shop/>

⁸ Anexa 2: paginile: 135-136; lista UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare;

⁹ Anexa 2: paginile: 137-148; lista ariilor naturale protejate Natura 2000

“Lista monumentelor Ministerului Culturii și Patrimoniului Național”¹⁰. Cele mai multe obiective de patrimoniu sunt la Sulina (un număr de 35) și la Murighiol și în satele aferente (un număr de 26 de obiective). Importanța excepțională a patrimoniului cultural din această zonă este dată și de existența, pe teritoriul administrativ al comunei Murighiol, în satul Murighiol, a cetății Halmyris, unde s-au descoperit osemintele primilor martiri creștini de pe teritoriul României (Epictet și Astion). Totodată, la Sulina, Farul Comisiei Europene a Dunării, reprezintă unul dintre principalele obiective turistice. Mai regăsim în teritoriu: situri arheologice de valoare excepțională, castre romane, cetăți, biserici, tradiții, port popular, preparate culinare cu influențe mai ales ale comunităților de ruși-lipoveni, ucrainieni sau turci. Specificul cultural al GAL Delta Dunării este dat și de conviețuirea în aceste locuri a românilor, ucrainenilor, rușilor lipoveni, turcilor și a altor populații care, de-a lungul timpului, fie au tranzitat vremelnice locurile, fie s-au statornicit. Casele tradiționale cu frontoane traforate de meșterii populari din nordul Dobrogei, sau casele specifice rușilor lipoveni unde cromatica albastru-lipovenească dă un farmec aparte locului, sunt alte elemente specifice ale vieții culturale din teritoriul acoperit de GAL Delta Dunării.

Principalele tipuri de activități economice identificate în zonă sunt cele legate de turism, comerț și agricultură, în timp ce sectoarele de servicii, activități meșteșugărești și producție în domeniul non - agricol sunt slab dezvoltate. Din punct de vedere al structurii economiei locale după tipul întreprinderilor, se remarcă preponderența întreprinderilor mici, de tip SRL, SC, SA și cele tip PFA și II. Conform datelor statistice, la nivelul teritoriului există în prezent un număr de 326 persoane juridice¹¹. Diversificarea veniturilor în alte domenii decât producția agricolă a rămas până în prezent redusă. În acest context este evidentă nevoia populației locale de noi oportunități care să ducă la crearea de locuri de muncă, în teritoriu, atât în domeniul agricol cât și non-agricol. Sunt necesare investiții pentru stimularea antreprenoriatului local și încurajarea micilor întreprinzători în special în scopul diversificării activităților agricole. Este necesară încurajarea inițiativelor antreprenoriale, mai ales a tinerilor care trebuie să se stabilizeze în teritoriu, crearea de locuri de muncă în sectorul non-agricol pentru diversificarea economiei locale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, încurajând mediul de afaceri din mediul rural, în domenii precum serviciile, activitățile meșteșugărești și de producție, contribuind astfel la creșterea activităților, care să conducă la creșterea veniturilor populației locale și reducerea nivelului de sărăcie.

Agricultura, este slab dezvoltată. La nivelul anului 2014, conform informațiilor statistice¹² în întregul teritoriu exista 35.630 ha teren agricol, 26.348 ha teren arabil, 8.493 ha pășuni, 81 ha fânețe și 388 ha vii și perimetre viticole. Interesant este că în ultimii 10 ani (2014 raportat la anul 2005) suprafața agricolă totală s-a diminuat cu 3.616 ha (39.246 ha la nivelul anului 2005). Din cauza mai ales a vastului teritoriu ocupat de apă din GAL Delta Dunării, doar 17,21% din suprafața generală a teritoriului este reprezentat de teren agricol. Cele mai cultivate plante sunt grâul, orzul, floarea soarelui. În ce privește creșterea animalelor ordinea în funcție de număr este următoarea: ovine, porcine, caprine, bovine și păsări.

Specifică teritoriului este **activitatea turistică** desfășurată mai ales în Sulina, Sfântu Gheorghe, Mahmudia, Murighiol-Dunavățul de Jos. La nivelul anului 2015 existau la nivelul teritoriului un număr total de 1.660¹³ de locuri de cazare (Sulina: 269, Valea Nucarilor:

¹⁰ lista Monumentelor Istorice: Județul Tulcea

¹¹ Sursa: www.listaafirme.ro

¹² Anexa 2: paginile: 149-155; suprafața agricolă; sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>

¹³ Anexa 2: paginile: 156-162; locuri de cazare; sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>

228, Sfântu Gheorghe: 502, Nufăru: 53, Murighiol: 456, Mahmudia: 118, Beștepe: 34). Acestui număr oficial i se adaugă un număr mult mai mare de posibilități de cazare în teritoriu. Cu toate acestea, infrastructura de turistică și mai ales de cazare este încă slab dezvoltată, cu precădere din cauza turismului sezonier (4-5 luni maxim pe an).

În ceea ce privește **infrastructura fizică de bază**, deși investițiile au sporit în mod sistematic în ultima perioadă, aceasta se situează încă mult sub nevoile de dezvoltare ale zonei și în urma celei urbane. Numărul redus de unități sanitare, lipsa de personal medical calificat în unitățile rămase și școlile slab dotate din teritoriu completează imaginea unei zone care se confruntă cu diverse provocări demografice, precum și cu disparități regionale. Situația actuală are un impact grav asupra calității vieții întregii populații în special a tinerilor, a persoanelor în vârstă și vulnerabile.

În ceea ce privește **serviciile medicale și sociale** de care beneficiază populația din teritoriu, acestea sunt oferite la un nivel minim sau lipsesc în anumite situații. Astfel, la nivelul întregii zone a teritoriului nu există niciun spital, cel mai apropiat fiind în municipiul reședință de județ (Tulcea), aflat, în anumite cazuri, la mai mult de 100 de km distanță și către care se poate ajunge doar pe apă. În prezent, conform informațiilor obținute în cadrul etapei de consultare a comunității din teritoriu există două centre sociale care funcționează la nivel minim (Sulina și Mahmudia) și unul la Sfântu Gheorghe administrat, tot la nivel minim, de o organizație nonguvernamentală prin voluntariat. În cadrul întâlnirilor organizate în teritoriu a rezultat ca necesară îmbunătățirea serviciilor sociale, cu prioritate celor din delta, care să cuprindă inclusiv minorități locale, prin dezvoltarea și dotarea centrelor sociale existente.

Schematic legătura dintre caracteristicile teritoriului și SDL este următoarea:

CARACTERISTICILE TERITORIULUI	OBIECTIVE SPECIFICE	PRIORITATI
Zona saraca, densitate, agricultura de subzistenta, supraf. agricole faramitate, populatie imbatranita	OS1) Sprrijinirea micilor fermieri din teritoriul GAL Delta Dunării prin ajutor financiar nerambur- sabil; OS5) Crearea și menținerea locurilor de muncă,	Cresterea viabilitatii exploatatilo si a competitivitatii agriculturii
Zona cu potential turistic, teritoriu cu bogat patrimoniu natural si cultural, somaj ridicat	OS2) Dezvoltarea de activități în sectorul producției, serviciilor și în domeniul turistic; OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă	Promovarea incluziunii sociale, areducerii saraciei si a dezvoltarii economice in teritoriul GAL DELTA DUNARII
Infrastructura fizica de baza slab dezvoltata, infrastructura de educatie invchita si neadaptata, infrastructura medicala si socialaprecara si insuficienta	OS3) Dezvoltarea formelor de asociere și cooperare ; OS4) Dezvoltare durabilă a teritoriului prin incurajarea invest. in infra. de bază, infra. sociala și minorități ; OS5) Crearea și menținerea locurilor de muncă.	

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului - max. 2 pag.

Parteneriatul "Asociația GAL DELTA DUNARII" are în componență 17 de membri, din care 41,20% reprezentanți ai sectorului public, 35,30% reprezentanți ai sectorului privat și 23,50% societate civilă.

Cele 7 unități administrativ teritoriale - orașul Sulina și comunele Nufaru, Bestepe, Mahmudia, Murighiol, Valea Nucarilor, Sfântu Gheorghe - care alcatuiesc teritoriul GAL, au un interes direct în dezvoltarea comunităților pe care le reprezintă, atât din punct de vedere al creșterii calității vieții prin oferirea de servicii și infrastructură moderne, cât și din punct de vedere al conservării patrimoniului local și al creării cadrului pentru dezvoltarea de mici afaceri. În perioada trecută din parteneriat facea parte numai comuna Nufaru. Fiind beneficiari de investiții toate comunele care au făcut parte din teritoriul trecut, au hotărât să se implice, făcând parte din asociație și să participe activ la luarea deciziilor. Reprezentanții egali ai comunităților componente ale GAL DD au participat la ședințele publice desfășurate în cadrul activităților de animare desfășurate în teritoriu, la cele 3 întâlniri de definitivare a strategiei, și în calitate de parteneri la aprobarea strategiei în AGA DELTA DUNARII din data de 22.04.2016

Reprezentanții mediului privat care au aderat la acest parteneriat sunt societăți comerciale care desfășoară activități economice în diferite sectoare (turism, produse locale, agricultură, construcții, producție etc.) care sunt interesați să sprijine dezvoltarea mediului economic din teritoriu și în crearea de noi oportunități economice și implicit de angajări pentru populație. La ședințele din teritoriu au participat activ la definirea nevoilor privind dezvoltarea rurală și în special dezvoltarea agriculturii și diversificarea activităților din comunitățile de care aparțin. Un aport deosebit l-au avut reprezentanții societăților agricole Fragmites și Heliathus, ai căror administratori au instruit superioara și dezvoltat un bun management în fermele lor. Aceștia au participat activ și la scrierea acestei strategii, pe domeniile lor de competență. Ca reprezentanți a micilor fermieri, președinta Societății Agricole Bestepe, doamna Tudorica Stefana a susținut, alături de alți fermieri prezenți la adunările publice din comunele teritoriului, problematica și propunerile micilor fermieri. Din partea societăților neagricole, cei mai activi parteneri, care au venit efectiv cu soluții concrete, au fost reprezentanții SC Delta real Invest și SC Miadcom Distribution, buni cunoscători ai domeniului turistic din zonă și în același timp manageri cu rezultate notabile în branșă. Pensiunea „Peninsula” a obținut premiul I al Ordinului Arhitecților din România Arhitecților din Dobrogea la categoria - Clădiri Publice, pe anul 2015.

Preocupările ONG-urilor sunt, de asemenea, diverse: acestea sunt active în domeniul conservării patrimoniului natural și cultural (material și imaterial), al dezvoltării și integrării comunităților locale, al dezvoltării comunitare și au ca obiective promovarea turismului, sprijinirea agricultorilor din zonă, promovarea și apărarea intereselor femeilor din mediul rural, îmbunătățirea și creșterea accesului la serviciile sociale pentru populația dezavantajată. Din parteneriat fac parte 4 asociații cu o paletă largă de obiective, dintre care amintim dezvoltarea rurală, protecția mediului, sprijinirea tinerilor și femeilor, dezvoltare comunitară. ONG-urile partenere s-au implicat și în activitățile de promovare și informare, în cele de consultanță, dar mai ales în pregătirea și redactarea documentelor programatice cât și a dosarelor pentru obținerea de diverse finanțări pentru entități din teritoriul GAL DELTA DUNARII. La crearea și redactarea SDL au participat direct asociațiile

Hercinica, ADESC si Delta Eco-Tur. In cadrul adunarilor publice membri ai minoritatilor locale din teritoriu si-au prezentat problemele si asptatiile lor. S-au remarcat asociatiile rusilor lipoveni din Mahmudia si Sulina precum si a ucrainienilor din Sfantu Gheorghe.

Considerăm că parteneriatul este unul reprezentativ pentru specificul teritoriului din zona adiacenta a Bratului Sfantu Gheorghe din Delta Dunarii, fiind acoperite atât sfera economică și de dezvoltare a agriculturii, cea de conservarea a patrimoniului cultural și de promovare turistică, cât și cea dedicată activității sociale sau integrării comunității locale. Sferele de interes și ariile de acțiune ale partenerilor sunt complementare, neexistând riscul creării unui GAL dominat de un anumit sector.

După cum a rezultat din analiza teritoriului, turismul, agricultura și creșterea animalelor reprezintă principalele activitatii derulate de locuitorii zonei. Interesele fermierilor sunt reprezentate la nivelul parteneriatului de următoarele asociații:

- Asociația Agricolă mixta Bestepe si Asociatia Delta eco-tur;

Data fiind reprezentativitatea comunităților de rusi lipoveni si ucrainieni, pe teritoriul GAL DELTA DUNARII, din parteneriat face parte și Asociația Comunitatea Rusilor Lipoveni din Mahmudia care are ca scop dezvoltarea și integrarea acestei comunități si perpetuarea identitatii culturale

Componenta detaliata a parteneriatului se regaseste in Anexa 3 la SDL.

CAPITOLUL III - Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) - max. 5pag.

TERITORIU ȘI POPULAȚIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Cadru natural remarcabil (floră și faună) reprezentat de Rezervația Biosferei Delta Dunării, Complexul Lagunar Razelm-Sinoe, Situri Natura 2000, străbătut de două din cele 3 brațe ale Dunării; - Posibilitatea superioară de desfășurare de diverselor forme de turism: cazare, restaurant, agrement, transportul destinat turiștilor, SPA, de conferințe și alte evenimente speciale, împreună cu serviciile aferente, agroturism, ecoturism, plimbări cu barca, pescuit sportiv, canoe, etc; - Număr mare de obiective culturale cu valoare importantă (156 de monumente istorice incluse în Lista Monumentelor Istorice): cetăți, situri arheologice, alte monumente; - Patrimoniul imaterial deosebit: tradiții și obiceiuri, gastronomie specifică diferitelor populații, multiculturalitate (peste 10 etnii: ruși lipoveni, ucrainieni, tătari, turci, greci, etc.); - Condiții climatice favorabile dezvoltării turismului de vară; - Potențial de valorificare a surselor de energie verde (regenerabilă); - Aeroportul internațional Delta Dunării aflat în proximitatea GAL-ului; - Infrastructură de acces terestră reabilitată spre Murighiol-Dunavățul de Jos; - Trend ascendent al investițiilor în infrastructura de cazare; - Continuarea procesului de decolmatare a canalelor și lacurilor, permițând extinderea traseelor în Delta Dunării unde se practică marea parte a activității de turism din Delta Dunării;	- Densitatea scăzută a populației; - Populație îmbătrânită și depopulare; - Case tradiționale și obiective culturale nereabilitate, unele fără respectarea specificului arhitectural; - Număr mare de monumente culturale care necesită intervenții sau punere în valoare; - Infrastructură de agrement public și culturală slab dezvoltată; - Infrastructura socială slab dezvoltată (aproape inexistentă); - Infrastructură de bază slab dezvoltată - lipsa piețelor locale, a punctelor de sacrificare a animalelor etc. - Lipsa unui strategii comune de marketing și promovare turistică a teritoriului; - Grad redus de conștientizare a importanței biodiversității existente în zona teritoriului; - Număr mare de persoane aflate în risc de excluziune socială din cauza apartenenței la diferite grupuri vulnerabile - persoane cu dizabilități, vârstnici; - Probleme de mobilitate a populației, în lipsa mijloacelor de transport public și mai cu seamă în cazul comunităților în care accesul se face doar pe apă; - Grad redus de conștientizare a populației cu privire la importanța conservării arhitecturii specifice locale; - Lipsa unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor; - Existența unor localități fără sisteme de alimentare cu apă sau canalizare; - Lipsa infrastructurii de tratare a apelor uzate; - Servicii turistice nediversificate; - Bilanț demografic în general negativ;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Surse de finanțare externe pentru proiecte investiționale;	- Legislație insuficient adaptată pentru nevoile Deltei Dunării;

- Surse alternative de venit prin dezvoltarea turismului; - Interes mare pentru crearea și dezvoltarea de microferme; - Interes crescut pentru demararea de mici afaceri locale; - Interes crescut al investitorilor mai ales pentru unele zone ale teritoriului; - Dezvoltarea ecoturismului și a turismului cultural/religios; - Valorificarea statutului de site Natura 2000; - Participarea activă la rezolvarea problemelor de mediu prin cooperări și parteneriate; - Dezvoltarea de parteneriate externe; - Parteneriate pentru rezolvarea problemelor de mediu și existența posibilităților de finanțare pentru proiecte de mediu; - Disponibilitatea autorităților locale de a stabili parteneriate în vederea accesării fondurilor europene;	- Creșterea traficului rutier și absența locurilor de parcare; - Creșterea nivelului de poluare externă; - Efectele negative asupra ecosistemului din cauza fenomenului încălzirii globale; - Pierderea identității culturale ca urmare a presiunii globalizării; - Creșterea riscului de excluziune socială și izolare a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile în absența unor măsuri sociale; - Riscul deteriorării unor habitate aflate sub protecție în contextul practicării unor activități economice invazive - agricultură intensivă, folosirea pesticidelor, activități de agrement cu folosirea mijloacelor de transport cu autopropulsare în ariile protejate etc.; - Migrarea tinerilor în afara teritoriului în lipsa unor măsuri pentru crearea locurilor de muncă.
---	---

ACTIVITĂȚI ECONOMICE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Oportunități de afaceri în teritoriu, mai ales în ceea ce privește turismul și serviciile conexe; - Inițierea dezvoltării asociativității agricole; - Grad mare de toleranță/nivel scăzut de conflicte sociale între cetățeni; - Interes crescând de dezvoltare de afaceri în domenii neagricole; - Interes crescând al tinerilor de a accesa fonduri pentru activități agricole; - Interes mare pentru dezvoltarea fermelor mici; - Dezvoltarea fermelor existente;	- Trend crescător al numărului de șomeri; - Forță de muncă tânără din teritoriu slab calificată, tinerii calificați fiind cei care migrează la oraș/în afara țării; - Lipsa de încredere a fermierilor în formele asociative/cooperative; - Acces dificil al micilor producători pe piețele de desfacere din afara teritoriului; - Forță de muncă necalificată în spațiul rural, ocupată cu preponderență în agricultura de subsistență; - Interes scăzut pentru practicarea meseriilor tradiționale; - Participarea slabă a populației la toate nivelele de educație; - Clasa socială de mijloc, slab reprezentată; - Ofertă redusă de unități de alimentație publică în care să poată fi valorificate produse locale; - Forță de muncă redusă implicată în activitatea economică, cele mai multe societăți din teritoriu fiind cele care

	desfășoară activități de comerț și nu au nevoie de un număr mare de angajați. - Inexistența unor puncte de sacrificare a animalelor în teritoriu; - Accesul dificil la creditare pentru mici fermieri sau antreprenori; - Bază materială depășită și insuficientă (în agricultură), ceea ce conduce la costuri mari de operare și timp mai mare de realizare a lucrărilor agricole; - Exploatații agricole de dimensiuni mici, fărâmițate; - Lipsa oportunităților de angajare în domeniul non-agricol, determină un grad mare de ocupare a populației în agricultura de subzistență; - Procent crescut de exploatații agricole care au conducători vârstnici; - Număr insuficient de unități de procesare raportat la numărul crescătorilor de animale; - Dificultăți în organizarea și promovarea unor lanțuri alimentare scurte; - Acces dificil la programe de formare/perfecționare ca urmare a resursele necesare
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Dezvoltarea turismului, ecoturismului, turismului cultural în contextul existenței unui bogat patrimoniu natural, cultural, al practicării agriculturii de mare parte a populației; - Facilitarea constituirii în forme asociative a micilor producători, în vederea comercializării în comun a produselor; - Accesul micilor întreprinzători/ producători locali la finanțări nerambursabile; - Valorificarea produselor agroalimentare locale prin conversia către agricultura ecologică; - Valorificare produselor locale din teritoriu prin crearea unor rețele de promovare a resurselor locale (patrimoniu cultural, natural, produse locale, meșteșuguri etc.);	- Scăderea populației active, care migrează din teritoriu în lipsa unor oportunități de angajare sau a celor de deschidere a unei afaceri și a nerentabilității practicării agriculturii; - Scăderea calității produselor agroalimentare locale în contextul lipsei de măsuri pentru creșterea valorii acestora; - Reducerea numărului de produse locale de calitate, din cauza accesului dificil la piețe de desfacere sau a slabei valorificări a acestora; - Limitarea accesului la subvenții și fonduri europene nerambursabile, în contextul perpetuării reticenței față de fenomenul asocierii;

- Înfiiințarea și dezvoltarea de activități non-agricole (servicii/producție) în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive;	
ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Experiența GAL DELTA DUNĂRII ca dovadă a funcționării parteneriatului public-privat în teritoriul din zona de nord-est a județului Tulcea; - Existența unor ONG-uri active în teritoriu, atât în domeniul conservării patrimoniului cultural și natural, cât și în domeniul social; - Creșterea gradului de accesare a proiectelor cu fonduri nerambursabile (prin Programul LEADER) - în beneficiul comunităților locale; - Creșterea coeziunii în cadrul parteneriatului GAL Delta Dunării;	- Pondere mare a populației dependente de măsurile sociale; - Număr mare de dosare de venit minim garantat; - Infrastructura educațională și sanitară precară (în special creșe și grădinițe, dispensare); - Număr redus de centre de servicii sociale; - Slaba dotare a centrelor sociale și servicii sociale de calitate proastă; - Gradul scăzut de expertiza a primăriilor în accesarea fondurilor europene;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Crearea unor parteneriate public-private între primării și societatea civilă care să colaboreze în vederea îmbunătățirii serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile; - Accesul la finanțări destinate înființării de centre sociale; - Înființarea unor întreprinderi sociale în care să fie angajate persoane din grupuri vulnerabile, cu risc de excluziune socială; - Disponibilitate la nivel local de a sprijini dezvoltarea infrastructurii sociale;	- Risc de excluziune socială și izolare a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile/dezavantajate; - Risc de creștere a numărului de persoane slab calificate, cu dificultăți în integrare pe piața muncii (pe termen lung); - Creșterea decalajului între mediul urban și rural, în special din perspectiva calității vieții, din cauza precarității infrastructurii și a serviciilor oferite populației;

Analiza SWOT a fost realizată coroborând informațiile statistice cu cele rezultate în urma activităților de consultare publică desfășurate la nivelul teritoriului (chestionare completate, discuții cu persoanele din comunități, cu autoritățile publice, desfășurarea adunărilor publice de consultare a populației, etc).

Se constată astfel, ca element general de analiză a teritoriului, necesitatea dezvoltării la nivel local a activităților care să vizeze sprijinirea fermierilor în inițierea sau dezvoltarea de afaceri în domeniul agricol în vederea, mai ales, a contracarării fenomenului de depopulare a satelor, inițierea și dezvoltarea la nivel local de activități neagricole, cu

precădere din domeniul producției, serviciilor și mai ales a serviciilor turistice, promovarea unor forme de cooperare și dezvoltarea investițiilor în infrastructura de bază și diversificarea serviciilor comunitare.

Astfel, s-au identificat 9 nevoi generale care, prin mai multe tipuri de obiective specifice, au fost concretizate în 6 măsuri de dezvoltare locală. Nevoile identificate sunt următoarele: (N1) Creșterea nivelului de trai al populației locale prin reducerea gradului de sărăcie, (N2) Încurajarea tinerilor de a desfășura activități economice în teritoriul GAL DD, (N3) Încurajarea micilor fermieri de a-și dezvolta propriile afaceri locale, (N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL Delta Dunării, (N5) Dezvoltarea sau înființarea de activități non-agricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale, (N6) Dezvoltarea asociativității și cooperării la nivel local între micii întreprinzători prin inițierea de procese de lucru comune în vederea dezvoltării de produse/servicii, mai ales în sectorul turistic, (N7) Susținerea dezvoltării infrastructurii sociale din teritoriu și a serviciilor sociale asociate, (N8) Susținerea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate, în special a bătrânilor și a reprezentanților minorităților locale, (N9) Dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii adecvate în teritoriu, inclusiv conservarea și promovarea patrimoniului local.

CAPITOLUL IV - Obiective, priorități și domenii de intervenție**max. 3pag**

În urma desfășurării întâlnirilor publice de implicare activă a comunităților, în conformitate cu planul de consultare publică implementat în teritoriu, în vederea stabilirii direcțiilor strategice principale ale Strategiei de Dezvoltare Locală în baza nevoilor identificate în teritoriu, s-au stabilit obiectivele specifice de dezvoltare a teritoriului GAL DELTA DUNĂRII și concordanța lor cu obiectivele de dezvoltare rurală (cf. Reg. (UE) nr. 1305/2013 după cum urmează:

Nevoile identificate	Obiective specifice teritoriului	Obiectivele de Dezv. Rurală (Reg.1305)
(N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N2) Încurajarea tinerilor de a desfășura activități economice în teritoriul GAL DD; (N3) Încurajarea micilor fermieri de a-și dezvolta afacerile locale și scăderii nivelului de ocupare în agricultura de subsistență; (N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL Delta Dunării;	OS1. Sprijinirea micilor fermieri din teritoriul GAL Delta Dunării prin ajutor financiar nerambursabil; OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă;	Favorizarea competitivității agriculturii
(N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL Delta Dunării; (N5) Dezvoltarea sau înființarea de activități non-gricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale;	O2. Dezvoltarea de activități în sectorul producției, servicii lor și în domeniul turistic; O5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.	Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă
(N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N5) Dezvoltarea sau înființarea de activități non-gricole; (N6) Dezvoltarea asociativității și cooperării la nivel local între micii întreprinzători prin inițierea de procese de lucru comune; (N7) Susținerea dezvoltării infra. sociale din teritoriu și a serviciilor sociale asociate (N8) Susținerea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate, în special a bătrânilor și a reprezentanților minorităților naționale (N9) Dezvoltarea infra. de bază și servicii adecvate în teritoriu, inclusiv conservarea și promovarea patrimoniului local;	O3. Dezvoltarea formelor de asociere și cooperare în teritoriul GAL Delta Dunării O4. Dezvoltare durabilă a teritoriului prin încurajarea investițiilor în infrastructura de bază, infrastructura socială și minorități, O5. Crearea și menținerea locurilor de muncă,	

Desfășurarea întâlnirilor publice de implicare activă a comunităților și planul de consultare publică implementat în teritoriu au stabilit principalele priorități de dezvoltare a teritoriului din zona de N-E a județului Tulcea (GAL Delta Dunării) după cum urmează:

1. **Prioritatea P2** „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”;
2. **Prioritatea P6** „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”.

În planul de finanțare **P2** are o alocare de **14,70 %**, iar **P6** are o alocare de **60,30%** din total alocare SDL, inclusiv cheltuieli de funcționare.

Pentru a răspunde priorităților identificate în strategia GAL Delta Dunării, au fost stabilite **6 măsuri** care contribuie la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare, priorităților Uniunii Europene în materie de dezvoltare locală și implicit la domeniilor de intervenție ale acestora, așa cum sunt definite de Reg. (UE) 1305/2013. Cele 6 măsuri au fost astfel structurate încât să asigure **dezvoltarea mai multor domenii identificate** ca prioritate la nivel local, mai exact: dezvoltarea agriculturii, sprijinirea asociativității, încurajarea diversificării și modernizării sectorului neagricol, sprijinirea investițiilor în serviciile și infrastructura de uz public, a celor care vizează infrastructura socială și incluziunea minorităților, dezvoltarea capitalului social etc., evitându-se situația ca sprijinul să fie direcționat către un singur sector. **Abordarea integrată** a nevoilor identificate este evidențiată și de complementaritatea și sinergia existente între cele 6 măsuri.

Codificarea măsurilor s-a făcut raportat la domeniile de intervenție principale cărora le corespund: **M1/2B** „Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici”; **M2/6A** „Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale”; **M3/6A** „Creșterea economiei prin dezvoltarea de activități neagricole”; **M4/6B** „Promovarea formelor de cooperare, asociere în dezvoltarea rurală”; **M5/6B** „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților naționale”; **M6/6B** „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DD”;

În ceea ce privește **ierarhizarea măsurilor**, **M6/6B** are cea mai mare alocare financiară (22%), răspunde celui mai mare grup tinta grup tinta (10.000 persoane) iar beneficiarii direcți pot fi primarii, reprezentanții societății civile și ai mediului de afaceri, fermieri. **M3/6A** are o alocare financiară (18%), iar în cadrul măsurilor **M1/2B** și **M2/6A** au fost alocate câte 14,7 procente. **M4/6B** și **M5/6B** au fost repartizate 4,2%, respectiv 1,3 % din fondurile totale pentru implementarea SDL.

În subsidiar, măsurile vor răspunde și priorității **5** Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic aceste aspecte fiind evidențiate în fișele măsurilor **M6/6B** „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DD”, **M2/6A** „Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale” și **M3/6A** „Creșterea economiei prin dezvoltarea de activități neagricole”

Corespondența fiecărei măsuri cu obiectivele de dezvoltare rurală, prioritățile și domeniile de intervenție menționate la art. 4 și 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, precum și indicatorii specifici (cantitativi și calitativi) pe baza cărora se va face monitorizarea sunt redată în tabelul de mai jos.

Tabel schematic logica intervenției Obiective - priorități de dezvoltare rurală - măsuri

Obiectivul de dezvoltare 1	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
Favorizarea competitivității agriculturii Ob. transversale: Inovare și mediu	P2	2B)	M1/2B	Nr total de exploatații sprijinite: 7 Cheltuielile publice totale: 350.000 de euro.
Ob. de dezvoltare rurală 3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă Obiective transversale: Inovare și mediu	P6	6A)	M2/6A	Locuri de muncă create: 5 Cheltuielile publice totale: 350.000 de euro
			M3/6A	Locuri de muncă create: 3 Cheltuielile publice totale: 430.000 de euro
		6B)	M4/6B	Forme de asociere și cooperare realizate: 1 Cheltuielile publice totale: 100.000 de euro
			M5/6B	Populație netă care beneficiază de servicii: 30; Cheltuielile publice totale: 30.000 de euro
			M6/6B	Populație care beneficiază: 10.000 Cheltuielile publice totale: 526.199 de euro

Caracterul integrat al SDL GAL Delta Dunării este susținut pe de o parte de complementaritatea existentă între măsurile incluse în strategie, iar pe de altă parte de caracterul sinergic al acestora: măsurile M2/6A, M3/6A, M4/6B, M5/6B și M6/6B contribuie la îndeplinirea priorității P6, în timp ce măsura M1/2B răspunde priorității P2.

Caracterul inovator al SDL Gal Delta Dunării este dat de metodele folosite pentru identificarea nevoilor intențiilor de investiții și în condițiile de eligibilitate și de selecție adoptate. S-au colectat datele necesare din teritoriu respectându-se astfel realitatea socială și stimulând răspunsuri la problemele sensibile identificate în cadrul întâlnirilor publice (asociere, capital social, oportunități de dezvoltare ale zonei, conștientizarea posibilităților de valorificare a produselor prin agroturism, animare/facilitare, etc). **Produsele/ serviciile bazate pe tehnologii sau metode moderne**, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților din mediul rural, precum și pentru **îmbunătățirea competitivității economiei rurale**. Unele proiectele din cadrul SDL vizează **crearea prin cooperare de entități asociative**, prin care, pe baza unui plan sau studii de specialitate să contribuie la realizarea unor priorități de dezvoltare rurală din teritoriu. Proiectele se vor axa pe soluții inovatoare care generează beneficii directe pentru partenerii și, implicit, pentru economia locală, inclusiv prin diseminarea rezultatelor către toți actorii interesați. **Cooperarea** poate să promoveze parteneri care colaborează împreună pentru identificarea unor soluții noi **prin asociere** și dezvoltarea economiei de scară, de multiplicare a valorii adăugate cu același efort.

CAPITOLUL V - Prezentarea măsurilor - max. 5 pag/masura

FIȘA MĂSURII M1/2B: Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici

Denumirea măsurii	INCURAJAREA TINERILOR FERMIERI SI A FERMELOR MICI		
Codul măsurii	M1/2B		
Tipul măsurii	Investiții	Servicii	X Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
În teritoriul GAL DD, fermele sunt în special mici si se caracterizează printr-o putere economică redusă. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producție minimală, determinată în special de necesitățile familiei, precum și printr-o dotare tehnică redusă. În urma întâlnirilor publice organizate în etapa de animare a teritoriului, dar și din analiza SWOT a rezultat că, deși agricultura are o pondere importantă în economia locală a teritoriului GAL DD, se confruntă cu o serie de probleme: Procent crescut de exploatații agricole care au conducători vârstnici; Accesul dificil la creditare pentru mici fermieri; Bază materială depășită fizic și moral;Exploatații agricole de dimensiuni mici, fărâmițate. Măsura M1/2B sprijina instalarea tinerilor fermieri, aceștia fiind deschiși spre abordări inovative și adaptabili la cerințele pieței. Ei pot veni cu noi competențe și cu un management modern și eficient. Măsura își propune, de asemenea, să sprijine fermele mici din teritoriul GAL DD, care, pentru a deveni competitive pe piață au nevoie de echipamente și tehnologii moderne, care pot contribui atât la reducerea costurilor, cât și la creșterea productivității. Riscul este ca, fermele mici să fie eliminate de pe piață. Măsura răspunde nevoilor identificate la nivel local după cum urmează: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie;(N2) Încurajarea tinerilor de a desfășura activități economice în teritoriul GAL DD;(N3) Încurajarea micilor fermieri de a dezvolta afaceri locale;(N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL DD.			
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Favorizarea competitivității agriculturii, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit. (a).			
1.3.Obiectivul specific local al măsurii			
OS1)Sprijinirea micilor fermieri din teritoriul GAL Delta Dunării prin ajutor financiar nerambursabil; OS5)Crearea și menținerea locurilor de muncă.			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			
Masura M1 contribuie la prioritatea P2.- Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;			
1.5. Corespondența cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013			
Măsura corespunde obiectivelor art.19 “Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctele (i) tinerii fermieri și (iii) dezvoltarea fermelor mici			

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013

Măsura M1/2B contribuie și la Domeniul de intervenție DI 2B „Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor”.

În secundar Măsura M1/2B contribuie și la DI 2A „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață, precum și a diversificării activităților”

1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5

Mediu și climă. Măsura 1 va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea sau adaptarea la cerințele de mediu conform standardelor aprobate, inclusiv adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice, conducând toate acestea la o activitate agricolă sustenabilă. Printre tipurile de activități eligibile se regasesc managementul gunoierului de grajd, utilizarea unor tehnologii și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Inovare. Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare, prin adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

Măsura M1- „Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici” este complementară cu Măsura M2 - Promovarea produselor locale și a serviciilor necesare colectivităților rurale și Măsura M3- Creșterea economiei prin dezvoltarea de activități nonagricole, Măsura M4- Promovarea formelor de cooperare și Măsura M6- Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare. Demarcarea și deci inclusiv complementaritatea între măsuri s-a realizat la nivelul complementarităților definite între măsurile cuprinse la articolele 19,20 și 35 ale Reg.(UE) 1305 /2013. Astfel M1,M2 și M3 corespund măsurii de la art. 19, M4 corespunde măsurii de la art.35 și M6 corespunde art 20. Măsurile M2 și M3 sunt măsuri strict neagricole(servicii și producție), accesibile operatorilor economici din mediul rural, familiilor de fermieri cât și beneficiarilor de la M1 în condițiile diversificării activităților în mediul rural. Beneficiarii M1 se regasesc și la M4 care se referă la forme de asociere în domeniul dezvoltării rurale iar în cadrul M6, beneficiarii M1 sunt grup țintă sau beneficiari finali, în calitate de membri ai comunităților locale. Măsura M1 creează premisele îndeplinirii priorităților menționate în SDL, iar mecanismele care asigură o demarcare și complementaritate corespunzătoare au fost stabilite conform cerințelor stipulate în Reg.(UE) 1305 /2013.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Nu există sinergie cu alte măsuri.

2.Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii identificate la nivelul comunităților din teritoriu, reflectate în acțiuni specifice. În primul rând, valoarea adăugată rezidă din implicarea de jos în sus a populației și a participării integrate a tuturor actorilor importanți din economia locală, administrație și societate civilă la construcția SDL -ului în teritoriul GAL DD.

Astfel, prin această măsură se urmărește indirect creșterea valorii adăugate a produselor realizate de fermele mici sau de tinerii fermieri, dar și conștientizarea în rândul tinerilor

fermieri a beneficiilor pe care le pot avea pe termen mediu și lung prin asociere. Criteriul de prioritizare care prevede menținerea raselor și soiurilor autohtone vine în sprijinul unor nevoi identificate și la nivel național, numărul acestora fiind în scădere. Prioritizarea proiectelor care comasează minim două exploații va contribui la eficientizarea agriculturii locale prin comasarea terenurilor.

3.Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole; R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, FSE, FC, FEADR și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime; R (UE) 1407/2013; Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație Națională: Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare; Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

4.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Fermele mici(exploatații agricole cuprinse între 8.000 si 11.999 SO);
- Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole (între 12.000 si 50.000 SO);
- Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.
Sprijinul se acordă doar exploatațiilor care intră sub incidența definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici.
Nu sunt eligibile persoanele fizice neautorizate.

5.Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri.
Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementari: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 si HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de

implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

În cadrul M1 sprijinul se acordă în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; • cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

7. Condiții de eligibilitate

- Exploatarea agricolă trebuie să fie localizată în teritoriul GAL și anume în orașul Sulina și comunele Nufaru, Bestepe, Mahmudia, Murighiol, V. Nucarilor și Sf. Gheorghe; Exploatarea agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între 8.000 și 11.999 SO - pentru fermele mici; Exploatarea agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 SO - pentru tinerii fermieri; Solicitantul prezintă un plan de afaceri; Planul de afaceri propus de beneficiar se adresează cu prioritate unuia din sectoarele din domeniul agricol identificate la nivelul teritoriului Asociației GAL DD: legumicol, Zootehnic (bovine, apicultură, ovine, caprine); Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară; cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului; Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului; Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată, (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri); În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoierului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri); Toate investițiile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriu.

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației inițiale a exploatarei agricole (de ex: datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatarei); Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatarei agricole (de ex. Ob. general, ob. operaționale - planificarea acestora, riscurile, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul creșterii de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoierului de grajd, precum și previziunea bugetului de venituri - cheltuieli; Prezentarea detaliată a acțiunilor (sustenabilitatea mediului, utilizare eficientă a resurselor, evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării);

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELEC.

LOCALA:

- Principiul sectorului prioritar: 1) Sectorul vegetal-legumicultura, producerea de samanta; 2) Sectorul zootehnic - bovine apicultura, caprine si ovine;
- Principiul nivelului de calificare in domeniul agricol: studii superioare, studii postliceale sau studii liceale in domeniul agricol, formare profesionale;
- Se vor prioritiza proiectele implementate în zone potențialului agricol ridicat determinate în baza studiilor de specialitate;
- Se vor prioritiza proiectele prin care se mențin rasele și soiurilor autohtone (solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de Afaceri ca va păstra / dezvoltă nucleul de rase, respectiv soiuri autohtone);
- Se vor prioritiza proiectele care se implementează în 3 ani.

Principii de prioritizare aplicabile exclusiv tinerilor fermieri: Se vor prioritiza proiectele prin care se vor comasa minim două exploatații (preluate integral); Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă; Se va acorda prioritate Aplicației care este inițiată de o femeie și/sau va fi finalizată în maxim 24 de luni.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul se va acorda sub formă de sumă forfetară pe o perioadă de maxim 5 ani, după cum urmează:

Pentru ferme mici: 15.000 de euro;

Pentru tineri fermieri:

- 40.000 de euro pentru exploatațiile de la 12.000 la 29.999 SO;
- 50.000 de euro pentru exploatațiile de la 30.000 la 50.000 SO;

Sprijinul se acordă în 2 (două) tranșe degresive, iar ultima tranșă este condiționată de implementarea corectă a Planului de Afaceri.

- 80% din cuantumul sprijinului, la semnarea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul sprijinului, nu mai târziu de 5 ani de la semnarea deciziei finanțare;

Justificarea aplicării sprijinului: Având în vedere numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu și valoarea adăugată a măsurii, intensitatea sprijinului a fost stabilită la limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR pentru a facilita accesul tinerilor fermieri la fondurile disponibile, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale și a stimulării familiilor tinere să se instaleze în mediul rural.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatații sprijinite: 7 ; Valoare publică totală: 350.000 euro

FIȘA MĂSURII M2/6A: Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale

Denumirea măsurii	PROMOVAREA PRODUSELOR SI SERVICIILOR DIN COLECTIVITATILE RURALE		
Codul măsurii	M2/6A		
Tipul măsurii	Investiții	Servicii	X Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
Prin obiectivele vizate, măsura M2/6A își propune să contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului prin sprijinirea micilor întreprinzători locali și încurajarea investițiilor în activități non-agricole (producție, servicii, cu precădere turistice și de agrement) precum și în implementarea de activităților meșteșugărești. Având în vedere specificul economiei locale marcat în preponderență de activitățile agricole de autoconsum, sprijinirea demarării activităților neagricole joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. Salariile mici, nivelul scăzut de educație și oportunitățile reduse de angajare în alte sectoare economice au condus la instaurarea unui decalaj între zonele urbane și cele rurale, o mare parte a populației din teritoriu aflându-se în risc de sărăcie fapt evidențiat în analiza diagnostic și analiza SWOT. Una din caracteristicile socio-economice comune existente la nivelul localităților din teritoriu GAL DELTA DUNARII este lipsa sau dezvoltarea sub nevoile populației a serviciilor non-agricole. La nivelul anului 2014, în teritoriul GAL doar în jur de 5% din populație era salariată în cadrul unor societăți comerciale locale. Dintre aceștia, majoritatea sunt din Orasul Sulina, comunele Mahmudia și Murighiol. În localităților din teritoriu, numărul de firme înregistrate este între 16 și 50 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine nespecializate sau magazine mici specializate cu vânzare de diverse produse alimentare sau nealimentare), turism, pescuit, servicii diverse. Așa cum reiese și din analiza SWOT, lipsa posibilităților de angajare în domeniul non-agricol, conduce spre migrarea forței de muncă către mediul urban. O oportunitate reală o constituie dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe, datorită existenței rezervației Delta Dunării și a importante vestigii istorice și culturale. Înființarea de activități non-agricole (servicii/producție) reprezintă o oportunitate în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este restrânsă și există resurse locale neutilizate care pot constitui materie primă pentru activități productive. Măsura răspunde următoarelor nevoi identificate în teritoriu prin analiza diagnostic și analiza SWOT: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL DD; (N5) Dezvoltarea sau înființarea de activități non-agricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale;			
1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Obiective de dezvoltare rurală 3 și 2: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).			
1.3. Obiectivul specific local al măsurii			
O2. Facilitarea diversificării activităților la nivel local prin înființarea, dezvoltarea de activități în sectorul producției, serviciilor și în domeniul turistic, din teritoriu GAL Delta Dunării. O5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			

Măsura contribuie la P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte: (a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă și la P5 - promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon cu accent pe: (c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.

1.5. Corespondența cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor art.19 “Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. (a) ajutor la înființarea de întreprinderi, punctul (ii) activități neagricole în zone rurale.

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”. Secundar, măsura contribuie și la Domeniul de intervenție 5C „Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei”.

1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5

Inovare: Prin măsură se vor sprijini investițiile în activități de servicii sau producție care nu există la nivelul teritoriului, în tehnologii și echipamente cu caracter inovator. Diversificarea activităților economice în teritoriu va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea comunităților rurale.

Mediu și climă: proiectele vor conduce la diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamente cu un consum redus de energie.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale” este complementară cu măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activități nonagricole”, cu măsura M1/2B „Incurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală” și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL

1.9. Sinergie cu alte măsuri din SDL

Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale”, măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activități nonagricole”, cu măsura M5/6B „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților locale”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală” și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Cuantificarea valorii adăugate s-a realizat cu ajutorul indicatorilor propuși pentru această măsură și prin stabilirea criteriilor de eligibilitate, selecție și de intensitate a sprijinului, în conformitate cu analiza teritorială și nevoile financiare - denumite Condiții Locale.

Vor fi stimulate activități neagricole prin care se vor valorifica durabil resurse locale neutilizate sau slab valorificate în prezent și servicii necesare la nivelul teritoriului,

răspunzând în acest fel nevoilor exprimate de actorii locali în cadrul întâlnirilor publice și în cadrul focus grupurilor desfășurate în etapa de animare a teritoriului.

Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă crește valoarea adăugată a măsurii M2/6A. Încurajarea angajării persoanelor care provin din grupuri vulnerabile, diminuează riscul de excluziune socială a acestora, contribuind la valoarea adăugată a acestei măsuri.

Totodată, prin această măsură vor fi susținute meșteșugurile și activitățile productive care vor folosi ca materie primă resurse locale, vor promova cultura tradițională și vor respecta principiile dezvoltării durabile. Nu în ultimul rând, bioeconomia și proiectele care vor contribui la protecția mediului vor fi susținute în cadrul acestei măsuri

3.Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr.1407/2013; Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 809/2014; Recomandarea 2003/361/CE / 2003; Reg. (UE) nr. 215/2014; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 1306 - 1307/2013;

Legislație națională: OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 142/2008; OUG nr. 66/2011; L190/2009; Legea Turismului; Ordinului nr. 65/2013 ANT; Reglementari ARBDD privind accesul în rezervatie.

4.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- Persoanele fizice autorizate (persoanele fizice pot fi solicitanți, cu condiția autorizării până la semnarea deciziei de finanțare);
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente, care își propun activități neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up) ;
- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unei activități neagricole.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă; populația din teritoriul GAL DELTA DUNARII.

5.Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități nonagricole în teritoriul GAL DD, pe baza unui **plan de afaceri**.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementari: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Sprijinul forfetar se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Lista exemplificativă: **Activități de producție** (fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte,

articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; fabricarea de peleți și brichete din biomasă), **Activități turistice** (activități ale structurilor de primire turistică așa cum sunt definite de Legea turismului, SPA-uri, activități ale operatorilor de turism, infrastructura agroturistică, etc), **Servicii** (medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc).

CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; Nu sunt eligibile totodată cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate: să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; persoanele fizice (inclusiv fermierul/membrul unei gospodării agricole) să demonstreze că domiciliază în teritoriul GAL DD sau dețin în proprietate un imobil în teritoriul GAL DD și să își ia angajamentul că se autorizează până la semnarea contractului; microîntreprinderile start-up să aibă sediul și punctul de lucru în teritoriul GAL DD; să prezinte un Plan de Afaceri; implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum 9 luni de la data deciziei de finanțare; obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M2/6A; toate cheltuielile trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD; întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate; investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului; durata proiectului va fi de maxim 5 ani; Planul de afaceri va include cel puțin următoarele: Prezentarea situației economice inițiale a beneficiarului care solicită sprijinul; Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea noilor activități ale beneficiarului; Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/competențe ale angajaților.

Alte obligații: Plata ultimei tranșe este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri. Solicitantul va trebui să facă dovada comercializării producției proprii sau a serviciilor oferite în procent de minim 25 % din valoarea primei tranșe de plată;

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza proiectele :

- inovative sau care dovedesc printr-un document că activitatea propusă este necesară la nivel de teritoriu GAL DD;
- care propun activități turistice integrate sau care pot fi integrate într-o rețea de servicii turistice locale care includ și alte activități recreative decât cele agroturistice în localități cu potențial;
- care prevăd activități productive și folosesc ca materie

primă resurse locale furnizate de ceilalți membri ai comunității; - care fac parte din forme asociative, sau fac parte dintr-un parteneriat care inițiază un proiect de cooperare în vederea asocierii.

- care promov. prin activitățile prevăzute cultura locală (meșteșuguri, amenajarea structurilor de cazare în stil tradițional local etc;- care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;- care creează locuri de muncă/ proiectele care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri dezavantajate;- ale căror reprezentanți legali dovedesc că au experiență și/sau expertiză în domeniul în care doresc să investească; - care își propun implementarea Planului de Afaceri în maxim 2 sau 3 ani de la data deciziei de finanțare.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Cuantumul maxim al sprijinului va fi de:

- 70.000 euro/proiect în cazul activităților productive, servicii medicale, sanitar-veterinare, servicii turistice și de agroturism (servicii agroturistice de cazare, de agrement și alimentație publică);
- 50.000 euro/proiect în cazul altor activități neagricole.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 100%.

Sprijinul forfetar va fi acordat în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Justificarea aplicării sprijinului: În stabilirea intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere următoarele elemente: Analiza diagnostic din Cap. I, din care reiese că teritoriul Asociației GAL DD este o zonă săracă, 6 din 7 UAT-uri având IDUL mai mic de 55, excepție făcând orașul Sulina; Numărul relativ mare de firme care activează în domeniul nonagricol, având acces redus la creditare, lipsa instrumentelor financiare adaptate nevoilor micilor întreprinzători locali;

Având în vedere: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea măsurii, mai ales în domeniul serviciilor turistice și a desfășurării activităților meșteșugărești; valoarea limitată a alocării financiare a măsurii în cadrul SDL; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la dezvoltare economică durabilă, creșterea atractivității teritoriului pentru micii întreprinzători, valoarea a fost stabilită la limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economiei locale. Datorită faptului că trecerea de la o activitate agricolă la una nonagricolă introduce o perioadă de adaptare, iar pe de altă parte se propune o priorizare a perioadei de implementare pentru finalizarea în termen a planului de acțiune al gal-ului, a fost stabilit procentul de acordare a primei tranșe la 75%.

10. Indicatori de monitorizare:

Locuri de muncă create: 5; Cheltuieli publice totale: 350.000 de euro

FIȘA MĂSURII M3/6A: Creșterea Economiei prin dezvoltarea de activități nongricole

Denumirea măsurii	CREȘTEREA ECONOMIEI PRIN DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE		
Codul măsurii	M3/6A		
Tipul măsurii	X Investiții	X Servicii	Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii măsurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
Prin obiectivele vizate, măsura M3/6A își propune să contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului prin sprijinirea micilor întreprinzători locali și încurajarea investițiilor în activități non-agricole (producție, servicii, cu precădere turistice și de agrement. Sprijinirea demarării activităților neagricole joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. La nivelul anului 2014, în teritoriul GAL doar în jur de 5% din populație era salariată în cadrul unor societăți comerciale locale. Dintre aceștia, majoritatea sunt din Orasul Sulina, comunele Mahmudia și Murighiol. În localitățile din teritoriu, numărul de firme înregistrate este între 16 și 50 per localitate, principalul sector în care activează fiind comerțul (cu amănuntul în magazine mici), turism, pescuit, servicii diverse, așa cum reiese și din analiza SWOT, lipsa posibilităților de angajare conducând spre migrarea forței de muncă către mediul urban. Nevoia obținerii de venituri suplimentare pentru populația ocupată în agricultura de subsistență și semisubsistență este absolut necesară, mai ales în contextul tendinței de depopulare. Totodată nevoia de stimulare a antreprenoriatului în mediul rural este ridicată și este în rezonanță cu nevoia de creștere a valorificării potențialului comunităților rurale din perspectiva resurselor locale. Dezvoltarea activităților afacerilor la scară mică de către fermieri și alți întreprinzători locali în domenii non-agricole poate contribui la obținerea de locuri de muncă, venituri suplimentare și la menținerea populației active în mediul rural. O oportunitate reală o constituie dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe, datorită existenței rezervației Delta Dunării și a importante vestigii istorice și culturale. Înființarea de activități non-agricole (servicii/producție) reprezintă o oportunitate în contextul în care paleta serviciilor oferite în teritoriu, atât pentru actorii locali, cât și pentru turiști este mică. Totodată, diversificarea serviciilor va crește atractivitatea zonei și va diminua riscul migrației populației tinere către orașe. Măsura răspunde următoarelor nevoi identificate în teritoriu prin analiza diagnostic și analiza SWOT: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N4) Reducerea fenomenului de depopulare a satelor în teritoriul GAL DD; (N5) Dez. sau înființarea de activități non-agricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale;			
1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Obiective de dezvoltare rurală 3 și 2: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. b) și c).			
1.3.Obiectivul specific local al măsurii			
OS 2. Facilitarea diversificării activităților la nivel local prin înființarea, dezvoltarea de activități în sectorul producției, serviciilor și în domeniul turistic, din teritoriu GAL Delta Dunării. OS 5. Crearea și menținerea locurilor de muncă,			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			
Măsura contribuie la P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte: (a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă și la P5 - promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii			

reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic, cu accent pe următoarele aspecte: (c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.

1.5. Corespondența cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013

Măsura corespunde obiectivelor art.19 “Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”. Secundar, măsura contribuie și la Domeniul de intervenție 5C „Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei”.

1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5

Inovare: Prin măsură se vor sprijini investițiile în activități de servicii sau producție care includ tehnologii și echipamente cu caracter inovator. Diversificarea activităților economice în teritoriu va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea comunităților rurale.

Mediu și climă: Se vor sprijini proiectele care conduc la diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea exemplificativă): dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; finanțarea și prioritizarea activităților productive care folosesc resurse locale neutilizate până în prezent; modernizarea afirmelor prin dotarea cu tehnologii și echipamente cu un consum redus de energie, apelarea la surse de energie verde.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

Măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activități nonagricole” este complementară cu Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale”, cu măsura M1/2B „Incurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală” și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII”.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura M3/6A „Cresterea economiei prin dezvoltarea de activități nonagricole”, cu Măsura M2/6A “Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile locale”, cu măsura M5/6B „Centre social comunitare”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală” și cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii identificate la nivelul comunităților din teritoriu, reflectate în acțiuni specifice. În primul rând, valoare adăugată rezidă din implicarea de jos în sus a populației și a participării integrate a tuturor actorilor importanți din economia locală, administrație și societate civilă la construcția SDL -ului în teritoriului GAL DD. Cuantificarea valorii adăugate s-a realizat cu ajutorul indicatorilor propuși pentru această măsură și prin stabilirea criteriilor de eligibilitate, selecție și de intensitate a sprijinului în conformitate cu analiza teritorială și nevoile financiare - denumite Condiții Locale.

Se vor prioritiza proiectele care prevăd crearea de locuri de muncă crește valoarea adăugată a măsurii M3/6A. Încurajarea angajării persoanelor care provin din grupuri vulnerabile, diminuează riscul de excluziune socială a acestora, contribuind la valoarea adăugată a acestei măsuri.

Totodată, prin această măsură vor fi susținute activitățile productive care vor folosi ca materie primă resurse locale și vor respecta principiile dezvoltării durabile. Nu în ultimul rând, bioeconomia și proiectele care vor contribui la protecția mediului vor fi susținute în cadrul acestei măsuri, prin aplicarea criteriilor de selecție referitoare la utilizarea energiilor regenerabile.

3.Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr.1407/2013; Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 809/2014; Recomandarea 2003/361/CE / 2003; Reg. (UE) nr. 215/2014; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 1306 - 1307/2013;

Legislație națională: OUG nr. 346/2004; OUG nr. 44/2008; HG nr. 226/2015; OUG nr. 142/2008; OUG nr. 66/2011; L190/2009; Legea Turismului; Ordinului nr. 65/2013 ANT; Reglementari ARBDD privind accesul în rezervatie.

4.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-up) din teritoriul GAL;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

5.Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru investiții, astfel:

1. **Rambursarea** costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
2. **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

- **Activități de producție** (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.); Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.
- **Activități turistice** (activități ale structurilor de primire turistică așa cum sunt definite de Legea turismului, activități ale operatorilor de turism, infrastructura agroturistică, SPA-uri, etc);

- **Servicii** (ex: medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc).

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; Nu este eligibilă producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică; Prestarea de servicii agricole; Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Microîntreprinderile și întreprinderile mici să demonstreze că au sediul/punct de lucru în teritoriul GAL DD de minim 6 luni;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M3/6A;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD.
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului.
- Durata proiectului va fi de maxim 3 ani și se vor prevedea cel mult 4 cereri de plată.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza proiectele :

- inovative sau care dovedesc printr-un document că activitatea propusă este necesară la nivel de teritoriu GAL DD;
- care propun activități turistice integrate sau care pot fi integrate într-o rețea de servicii turistice locale care includ și alte activități recreative decât cele agroturistice;
- care prevăd activități productive și folosesc ca materie primă resurse locale furnizate de ceilalți membri ai comunității;
- care fac parte din forme asociative, sau fac parte dintr-un parteneriat care inițiază un proiect de cooperare în vederea asocierii, în cadrul M4/6B: "Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea locală".
- care promov. prin activitățile prevăzute cultura locală;
- care prevăd utilizarea energiilor regenerabile;
- care creează locuri de muncă/ care prevăd angajarea persoanelor care provin din grupuri

minoritare;

- ale căror reprezentanți legali dovedesc că au experiență și/sau expertiză în domeniul în care doresc să investească;

- care își propun implementarea proiectului în maxim 2 ani de la data deciziei de finanțare.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect va fi de 200.000 euro.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%. Intensitatea sprijinului se poate majora la 90% în următoarele cazuri:

a) pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de turism sau agroturism;

b) pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

Valoarea minimă a unui proiect este de 10.000 de euro.

Justificarea aplicării sprijinului: În stabilirea intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere următoarele elemente: Numarul relativ mare de firme care activează în domeniul nonagricol, având acces redus la creditare, lipsa instrumentelor financiare adaptate nevoilor micilor întreprinzători locali, cerințe crescute în dezvoltarea de activități turistice în special, agroturistice și servicii importante pentru comunitățile locale (medicale și sanitar-veterinare). Ținând cont de: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea măsurii către sectorul serviciilor nonagricole, mai ales în domeniul serviciilor turistice și a producției; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; valoarea limitată a alocării financiare a măsurii în cadrul SDL; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, creșterea atractivității teritoriului pentru micii întreprinzători și integrarea minorităților locale, a fost stabilită la limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, pentru a facilita accesul beneficiarilor eligibili din teritoriul GAL DD la fondurile disponibile, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economiei locale.

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă create: 3; Cheltuieli publice totale: 430.000 de euro

FIȘA MĂSURII M4/6B: Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltarea rurală

Denumirea măsurii	PROMOVAREA FORMELOR DE COOPERARE/ASOCIERE IN DEZVOLTAREA LOCALA		
Codul măsurii	M4/6B		
Tipul măsurii	X Investiții	X Servicii	Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
Conform nevoilor identificate la nivelul teritoriului Asociației GAL DD și prezentate în analiza diagnostic și analiza SWOT, în cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru constituirea și promovarea cooperării între actori implicați în sectorul infaptuirii priorităților de dezvoltare locala si/sau de dezvoltare a serviciilor turistice aferente turismului rural. Cooperarea va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de existenta multi operatori mici, care actioneaza individual cu costuri de operare mari si profitabilitate scazuta. Serviciile, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților, precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale. Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor componenți ai “culturii asociative” care să stimuleze astfel de rezultate în teritoriul GAL. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Sprijinul în cadrul acestei măsuri va contribui la abordarea următoarelor nevoi identificate la nivelul teritoriului și evidențiate în analiza diagnostic și analiza SWOT: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie;(N5) Dezvoltarea sau infiintarea de activități non-gricole în teritoriu în scopul diversificării economiei locale; (N6) Dezvoltarea asociativității și cooperării la nivel local între micii întreprinzători prin inițierea de procese de lucru comune în vederea dezvoltării de produse, mai ales în sectorul turistic;			
1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Obiective de dezvoltare rurală 3: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. c).			
1.3.Obiectivul specific local al măsurii			
OS3. Dezvoltarea formelor de asociere și cooperare în teritoriul GAL Delta Dunării; OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			
Măsura M4/6B contribuie la Prioritatea 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.			
1.5. Corespondenta cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013			
Măsura corespunde obiectivelor art. 35 “Cooperare” din Reg. (UE) nr. 1305/2013			
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013			
Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”.			
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5			
Inovare: Produsele/ serviciile, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților din mediul rural, precum și pentru			

îmbunătățirea competitivității economiei rurale. Proiectele din cadrul măsurii vor viza crearea prin cooperare de entități asociative prin care pe baza unui plan sau studii de specialitate să contribuie la realizarea unor priorități a politicii de dezvoltare rurală din teritoriul GAL. Proiectele se vor axa pe soluții inovatoare care generează beneficii directe pentru partenerii și, implicit, pentru economia locală și/sau pentru condițiile de mediu și sociale în zonele rurale, inclusiv prin diseminarea rezultatelor către toți actorii interesați. Cooperarea va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi prin asociere și dezvoltarea economiei de scară, de multiplicare a valorii adăugate cu același efort.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurală” este complementară cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII”

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurală” și Măsura M5/6B „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților locale”, cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurală”, prin activitățile de cooperare și prin soluțiile inovative incluse în proces va crea plus valoare atât la nivelul fiecărui partener cât și la nivel de comunitate. Toate acțiunile vor avea impact direct/indirect asupra comunităților din zona GAL-ului, generând locuri de muncă, creștere economică și dezvoltare durabilă. Valoarea adăugată a măsurii derivă și din faptul că vor fi prioritizate proiectele care își propun furnizarea de servicii în parteneriat, prin implicarea directă a actorilor cu expertiză în domeniu.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014; Reg. (CE) nr. 834/2007; Reg. (CE) nr. 889/2008; Reg. (CE) nr. 1235/2008; Reg. (CE) nr. 834/2007; Reg. (UE) nr. 1151/2012; Reg. (UE) nr. 668/2014; Reg. (UE) nr. 665/2014; Reg. nr. 1144/2014; Reg. nr. 2345/2015, Reg. (UE) 1407/2013;

Legislație națională: HG nr. 226/2015; OUG nr. 49/2015; OUG nr. 66/2011; OUG nr. 34/2000; HG nr. 759 /2010; HG nr. 131/2013; HG nr. 276/2014; HG nr. 152/2015; Ordinul nr. 417/110/2002; Ordinul nr. 368/1160/212/2008; Ordinul nr. 51/2010; Ordinul nr. 8/2013; Ordinul nr. 724/1082/360/2013; Ordinul nr. 1253/2013; Ordinul nr. 394/290/89/2014; Ordinul nr. 1762/2015; Legea nr. 348/2003; OG nr. 37/2005; HG nr. 156/2004; Ordinul nr. 171/2006.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- ONG-uri, APL, asociațiile acestora, parteneriate formate din autorități publice locale, ONG-uri și persoane juridice private, cooperative și asociații;

Beneficiari indirecți (grup țintă) ai acestei măsuri vor fi:

- Comunitati locale, firme, turisti, etc

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru promovarea formelor de cooperare care implica cel puțin trei entități, astfel:

3. Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

4. Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Măsura promovează cooperarea între entități juridice (definite în cap.3) pentru implementarea de proiecte care contribuie la realizarea unor priorități de dezvoltare locală (altele decât SDL GAL DD), în baza unui plan de afaceri și/sau studiu privind zona în care se desfășoară proiectul.

Această măsură este dedicată cooperării între micii operatori prin procese de lucru comune și partajarea resurselor proprii pentru dezvoltarea și comercializarea de produse turistice.

Acțiuni eligibile (lista indicativă):

- Cooperarea și asocierea între operatori din turism pentru comercializarea de produse turistice locale;
- Cooperarea și asocierea între operatorii din turism și APL pentru promovarea unei zone/comunități prin acțiuni de marketing modern;
- Cooperarea și asocierea pentru realizarea de pachete turistice integrate, adaptate unei zone delimitate.

Următoarele costuri sunt eligibile pentru sprijin în cadrul acestei măsuri:

- costurile aferente realizării de studii cu privire la zona în cauză și de studii de fezabilitate, precum și costurile aferente elaborării unui plan de afaceri, plan de marketing, plan de promovare a zonei, etc, care concură la realizarea etapei I;
- costurile aferente animării zonei în cauză pentru a face posibilă realizarea unui proiect teritorial colectiv;
- costurile de funcționare a cooperării;
- costurile directe aferente pentru punerea în aplicare a unui plan de afaceri, plan de marketing, plan de promovare a zonei, etc;
- costuri aferente activităților de promovare.

CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se

poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL DD;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare între parteneri care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea; (durata de implementare a proiectului)
- Finalitatea acordului de cooperare va consta în **realizarea unei forme juridice de asociere între parteneri** și a unui plan de afaceri (Etapa I);
- Documentele livrabile la sfârșitul etapei I sunt: **statutul și actul constitutiv al asociației/cooperativei** și studiul tehnic care va sta la baza proiectului implementat de asociație/Cooperativa (Etapa II);
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD, cu excepția unor servicii (ex.: Studii tehnice, studii de zonă, consultanță, etc), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare. Cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Proiectele rezultate în urma finalizării etapei I vor fi implementate în cadrul acestor măsuri, sprijinul public nerambursabil fiind sub forma unei sume globale;
- Perioada de implementare a contractului este de maxim 7 ani de la data semnării deciziei de finanțare;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele: Prezentarea situației inițiale pentru care se solicită sprijinul; Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea cooperării; Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru realizarea asocierii.

Alte precizări:

- **Parteneriatul creat prin cooperare trebuie să faciliteze înființarea a cel puțin unei asociații sau cooperative, definite conform legislației în vigoare;**

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza în funcție de :

1. proiectele care dovedesc că sunt în folosul unui număr cât mai mare de locuitori din teritoriul GAL DD;
2. proiecte implementate într-o localitate care nu a mai primit sprijin din fonduri nerambursabile pentru o investiție similară;
3. Principiul reprezentativității asociației - nr. de membri;
4. proiectele care își propun metode inovatoare de promovare și comercializare a produselor/ serviciilor, practici inovatoare de marketing;
5. proiectele care își propun acțiuni inovative de dezvoltare și promovare a identității locale.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoarea maxima eligibila a unui proiect este 200.000 euro

În cadrul acestei măsuri, sprijinul se platește sub forma unei sume globale (Etapa I+Etapa II). În cadrul acestei măsuri se pot depune proiecte atât generatoare cât și negeneratoare de venit.

a) Pentru proiecte soft(servicii) care corespund obiectivelor din art. 35 “Cooperare” cf. Reg.(UE) nr.1305/2013 rata sprijinului este:

- 90% pentru proiectele generatoare de venit;
- 100% pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică;
- 100% pentru proiectele negeneratoare de venit;

b) Pentru proiecte cu componenta hard(investiție), care intra sub incidența unei alte măsuri din cadrul SDL GAL Delta Dunarii, se aplica suma cu rata maxima relevanta a sprijinului pentru acea masura.

Valoarea minima eligibilă nerambursabilă aferentă unui proiect este de 30.000 de euro.

Justificarea acordării sprijinului:

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului în limita maximă prevăzută de Regulamentul UE nr.1305/2013 sunt:

- Măsura contribuie într-un grad ridicat la atingerea obiectivelor și priorităților SDL;
- Obiectivele măsurii au în vedere satisfacerea unui interes colectiv, la nivel zonal;
- Accesul public la rezultatele proiectului va contribui la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu și la creșterea incluziunii sociale;
- Bugetul limitat disponibil la nivelul planului de finanțare.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul total de operațiuni de cooperare/ asociere sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013: 1

Locuri de muncă create: 0

Cheltuielile publice totale: 100.000 euro.

FIȘA MĂSURII M5/6B: INVESTITII IN INFRASTRUCTURA SOCIALA SI PENTRU INTEGRAREA MINORITATILOR LOCALE

Denumirea măsurii	INVESTITII IN INFRASTRUCTURA SOCIALA SI PENTRU INTEGRAREA MINORITATILOR LOCALE		
Codul măsurii	M5/6B		
Tipul măsurii	X Investiții	X Servicii	Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
Nivelul de dezvoltare socio-economică al teritoriului GAL DELTA DUNARII precum si conditiile de izolare si a distantelor mari dintre comunitati, care in unele cazuri nu pot fi parcurse decat cu ambarcatiuni, genereaza probleme legate de existența, calitatea și accesibilitatea la serviciile sociale pentru categorii de grupuri vulnerabile (persoane cu dizabilități, persoane provenind din familii numeroase, persoane fără educație sau pregătire profesională, persoanele beneficiare de ajutor social, persoane vârstnice, persoane care trăiesc în comunități izolate, persoane aparținând minoritatilor locale, șomeri de lungă durată). Infrastructura sociala aferenta sprijinirii grupurilor dezavantajate enumerate mai sus este insuficient dezvoltata iar în anumite UAT-uri este inexistentă. Este necesară susținerea administratiilor publice locale și a ONG-urilor, cu precădere cele din domeniul social pentru accesarea fondurilor europene destinate susținerii grupurilor vulnerabile. Totodată, infrastructura socială actuală nu are capacitatea de a susține un nivel decent de servicii adecvate în teritoriu. Măsură M5/6B vizează satisfacerea unor nevoi sociale ale grupurilor vulnerabile si reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții, aceasta conducand la integrare socială si inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare. Capitalul uman prezintă o importanță deosebită fiind „motorul” pentru dezvoltarea rurală durabilă. Dezvoltarea rurală si diversificarea economiei rurale depind în principal de nivelul educatiei, al cunoștințelor și calificării forței de muncă, dar si de calitatea serviciilor sociale destinate grupurilor vulnerabile. In teritoriu, principalele minoritati prezente, in conformitate cu recensamantul din anul 2011 sunt: rusi-lipovenii, ucrainieni si turcii. UAT-urile cu populatie minoritara semnificativa sunt Sulina, Mahmudia, Murighiol si Sf. Gheorghe. Masura propusa va contribui la solutionarea urmatoarelor nevoi identificate în teritoriu si descrise in analiza diagnostic a teritoriului : (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N8) Susținerea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate, în special a bătrânilor și a minorităților naționale.			
1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Obiective de dezvoltare rurală 3 : obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. c).			
1.3.Obiectivul specific local al măsurii			
OS4. Dezvoltare durabilă a teritoriului prin incurajarea investitiilor in infrastructura de bază, infrastructura sociala și minorități; OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzuta la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			
Masura contribuie la P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rural;			
1.5. Corespondenta cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013			
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 “Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. b) investiții în crearea și			

îmbunătățirea tuturor tipurilor de infrastructura la scara mica,

1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”.

1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5

Inovare: în teritoriul GAL se va putea finanța pentru prima data centre sociale care acordă asistență și pentru integrarea minoritatilor locale.

Mediu și climă: proiectele vor avea ca scop și diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Pe parcursul proiectului se vor lua măsuri de reducere a cantităților de deșeuri și refolosirea materialelor rezultate, după caz.

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

Măsura M5/6B „Investitii în infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor locale” este complementara cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII”.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura M5/6B „Investitii în infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor locale”, cu măsura M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” și măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurala conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura M5/6B „Investitii în infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor locale” generează plus valoare în teritoriul GAL DELTA DUNARII pentru că se îmbunătățește accesul populației vulnerabile la servicii sociale și se diminuează riscul de excluziune socială pentru categoriile vulnerabile, inclusiv pentru cei care se confruntă cu un grad foarte ridicat de izolare și care au nevoie de servicii sociale, cât și prin apartenența la minoritățile locale. Valoarea adăugată poate rezulta și din tipurile de activități complementare serviciilor sociale, care vor putea fi desfășurate în centrele sociale ce vor fi finanțate: servicii medicale, educaționale, de ocupare în muncă etc. Valoarea adăugată a măsurii derivă și din faptul că sunt prioritizate proiectele care își propun furnizarea serviciilor în parteneriat public-privat, asigurându-se prin participarea publică sustenabilitatea și calitatea, inovarea, know how, prin implicarea ONG-urilor cu expertiza în acest domeniu.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 804/2014; Reg. (UE) nr. 139/2004; Reg.(UE) nr. 1407/2013; Reg.(UE) nr.1379/2013; Reg.(UE) nr.1305/2013; Reg. (UE) nr.360/2012; DIR UE 34/2004.

Legislație națională: Legea nr. 215/2001; OG nr. 26/2000; L346/2004; HG226/2015; HG363/2010; OUG77/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- ONG-uri, autorități publice locale, asociațiile acestora, parteneriate formate din autorități publice locale, ONG- uri și persoane juridice private, inclusiv asociații ale minoritatilor entice din teritoriul GAL
- GAL-ul (doar în situația în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese);
- Furnizori acreditați de servicii sociale.

Beneficiari indirecți ai acestei măsuri vor fi: comunitățile locale, grupuri vulnerabile

(comunități marginalizate, **minorități etnice locale**, persoane cu dizabilități, vârstnici etc.) din teritoriul GAL DELTA DUNARII.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru investiții, astfel:

1. Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

2. Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Acțiuni eligibile: Exclusiv numai acțiuni care prevăd modernizarea și dotarea centrelor de servicii sociale;

- Sustenabilitatea proiectului de infrastructură socială poate fi asigurată prin accesarea Obiectivului specific 5.2 din cadrul POCU 2014-2020;
- Pentru proiectele de infrastructură socială se va avea în vedere legislația națională în vigoare în acest domeniu. Tipurile de structuri sunt reglementate în Nomenclatorul instituțiilor de asistență socială.
- Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale;

Acțiuni neeligibile:

- Nu sunt eligibile structurile sociale de tip rezidențial;

Nu sunt eligibile proiectele care conduc la segregarea minorităților locale;

CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/ în teritoriul GAL;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL de GAL DELTA DUNARII;
- Proiectele trebuie să includă obligatoriu în grupul țintă o pondere de **minim 20% de persoane care aparțin minorităților etnice locale**;
- Nu este permisă dubla finanțare a aceleași activități/investiții din alte fonduri

comunitare sau naționale;

- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic/ DALI, alte documentații specifice);
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD, cu excepția serviciilor de consultanță, proiectare asistentă tehnică, etc), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare;
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 3 ani de la data ultimei plăți;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza în funcție de :

1. Număr de persoane care beneficiază de infrastructuri sociale îmbunătățite (beneficiari indirecti);
2. Proiecte susținute de un parteneriat (public, ONG/privat);
3. Asigurarea sustenabilității proiectului;
4. Prioritizarea proiectelor care își propun investiții în eficientizarea clădirilor cu efecte pozitive asupra mediului și climei prin reducerea consumului de energie.
5. Principiul expertizei în desfășurarea de activități sociale;
6. Principiul prioritizării proiectelor care își propun acțiuni inovative de dezvoltare și promovare a identității locale.

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

În cadrul acestei măsuri, se pot depune proiecte atât generatoare cât și negeneratoare de venit. Astfel, ajutorul public nerambursabil acordat se va face astfel:

- 90% pentru proiectele generatoare de venit; 100% pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică; 100% pentru proiectele negeneratoare de venit;

Valoarea minimă eligibilă nerambursabilă aferentă unui proiect este de 5.000 de euro.

Justificarea acordării sprijinului:

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului în limita maximă prevăzută de Regulamentul UE nr. 1305/2013 sunt:

- Măsura contribuie într-un grad ridicat la atingerea obiectivelor și priorităților SDL;
- Obiectivele măsurii au în vedere satisfacerea unui interes colectiv, la nivelul teritoriului;
- Accesul public la rezultatele proiectului va contribui la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu și la creșterea incluziunii sociale;
- Bugetul limitat disponibil la nivelul planului de finanțare.

Acordarea sumei aplicabile și a ratei sprijinului s-a facut luandu-se in considerare analiza diagnostic, conform careia, teritoriul GAL DD este o zona saraca, 6 din 7 UAT avand IDUL mai mic de 55 (55 = pragul de saracie).

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 30

Locuri de muncă create: 0; Cheltuielile publice totale: 30.000 euro.

FIȘA MĂSURII M6/6B: Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare

Denumirea măsurii	MODERNIZAREA SATELOR SI DIVERSIFICAREA SERVICIILOR COMUNITARE IN GAL DELTA DUNARII		
Codul măsurii	M6/6B		
Tipul măsurii	X Investiții	X Servicii	Sprijin Forfetar
1.Descrierea generală a măsurii			
1.1 Justificarea alegerii masurii cu analiza SWOTT a teritoriului			
În urma consultării partenerilor si a activitatii de animare a teritoriului, s-a conturat necesitatea finanțării cu prioritate a unei măsuri care să permită realizarea unui impact social și economic pentru un număr cât mai mare de locuitori/beneficiari indirecti, cu efecte pozitive, pe termen lung. Măsura va contribui la îmbunătățirea și/sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei), elaborarea si actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalitatilor si a satelor și investiții de uz public. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, cultural și de mediu reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a teritoriului. Chiar dacă în ultimii ani, infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de apă uzată) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată în teritoriul GAL, împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă. Sprijinul în cadrul acestei măsuri va contribui la abordarea următoarelor nevoi identificate la nivelul teritoriului și evidențiate în analiza diagnostic și analiza SWOT: (N1) Creșterea nivelului de trai a populației locale prin reducerea gradului de sărăcie; (N9) Dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii adecvate în teritoriu, inclusiv conservarea și promovarea patrimoniului local;			
1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013			
Obiective de dezvoltare rurală 2 și 3: asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice; obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4 lit. c).			
1.3.Obiectivul specific local al măsurii			
OS4. Dezvoltare durabilă a teritoriului prin incurajarea investitiilor in infrastructura de bază, infrastructura sociala și minorități; OS5. Crearea și menținerea locurilor de muncă.			
1.4. Contribuție la prioritatea prevăzută la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013			
Măsura M6/6B contribuie la Prioritatea 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.			
1.5. Corespondenta cu obiectivele din R(UE) nr.1305/2013			
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 “Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale” din Reg. (UE) nr. 1305/2013, mai exact alin. 1, lit. a),b), d),e) si f).			
1.6. Contribuția la domeniile de intervenție, cf. Art.5 reg.(UE) nr. 1305/2013			
Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”.			
1.7. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305 /2013 - Art. 5			

Inovare: prin această măsură se va putea finanța proiecte care propun servicii publice inovative care să contribuie la îmbătrânirea activă sau alternative la transportul public, modele inovative de infrastructura de acces turistica care face legatura între apa și uscat, etc. De asemenea vor fi finanțate planuri de dezvoltare (ex. PUG al localitatilor, planuri de dezvoltare care vor susține investițiile publice ce se vor realiza prin implementarea acestei strategii, etc), conservarea patrimoniului nematerial al minoritatilor locale (muzica, folclor, etnologie, etc.).

Mediu: proiectele vor urmări diminuarea/limitarea efectelor negative asupra mediului. Tipuri de acțiuni (enumerarea nu este limitativă, ci exemplificativă): dotarea clădirilor sau infrastructurii de acces cu sisteme care utilizează energie regenerabilă; modernizarea activităților prin dotarea cu tehnologii și echipamente cu un consum redus de energie; restaurarea ecosistemelor naturale; valorificare oportunităților de a utiliza resurse locale și materiale ușor degradabile pentru reducerea nivelului de poluare în cazul construcțiilor (poluarea aerului, apei, solului).

1.8. Complementaritate cu alte măsuri din SDL

M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” este complementară cu măsura Măsură M5/6B „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minoritatilor locale”.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsură M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” este sinergică cu măsura M5/6B „Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minoritatilor locale”, cu măsura M4/6B „Promovarea formelor de cooperare/asociere în dezvoltare rurală” care conduc la îndeplinirea Priorității 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

M6/6B „Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare în GAL DELTA DUNARII” generează plus valoare în teritoriul GAL DELTA DUNARII prin abordarea ei multi-sectorială, pentru că își propune creșterea calității vieții și a atractivității teritoriului din mai multe puncte de vedere: dezvoltarea infrastructurilor la scară mică într-o paletă largă de activități eligibile, realizarea de studii necesare fundamentării investițiilor propuse, conservarea patrimoniului cultural material și imaterial, crearea infrastructurii de agrement și turistică de uz public etc. Toate aceste acțiuni vor avea impact direct/indirect asupra comunităților din zona gal-ului, generând locuri de muncă, creștere economică și dezvoltare durabilă. Valoarea adăugată a măsurii derivă și din faptul că sunt prioritizate proiectele care își propun furnizarea de servicii în parteneriat, prin implicarea directă a ONG-urilor cu expertiză în domeniu.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 808/2014; **Legislație națională:** Legea nr. 215/2001; OG nr. 26/2000; Legea nr. 272/2004; Legea nr. 448/2006; Legea nr. 292/2011; OG nr. 68/2003; HG nr. 539/2005; Legea nr. 116/2002; HG nr. 1149/2002; HG 226/2015; Reg. (UE) 1407/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți vor fi:

- ONG-uri, APL, asociațiile acestora, parteneriate formate din autorități publice locale, ONG-uri și persoane juridice private, inclusiv asociații ale minoritatilor

entice din teritoriul GAL;

- Societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural
- Beneficiari indirecti (grup tinta) ai acestei măsuri vor fi:
- Com. locale, inclusiv minoritățile etnice, firmele, turiști, investitori, etc

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate fi acordat pentru investiții, astfel:

1. Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
2. Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele reglementări: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1, Fișa tehnică a sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor PNDR. În toate cazurile condiționalitățile din regulamentele UE prevalează în fața reglementărilor naționale.

Acțiuni eligibile (liste indicative):

(a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

- Dezv. sau actualizarea documentației de planificare locală a municipalităților (PUG, Fișa localității, Strategii locale, etc);
- Elaborarea planurilor de management pentru zonele Natura 2000 și altor zone cu valoare naturală mare;
- Activități de consultanță privind elaborarea planurilor prevăzute în baza măsurii;
- Activități de creștere a conștientizării și consultații publice în vederea stabilirii planurilor de management și protecție prevăzute în baza măsurii.

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

- Construirea, reconstruirea și reabilitarea drumurilor și podurilor municipale;
- Construirea, reconstruirea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă / canalizare, a infrastructurii de management al apei;
- Construirea de facilități suplimentare pentru producerea și utilizarea de energie regenerabilă în municipalități rurale;
- Construirea de facilități educaționale și de îngrijire.

(e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

- Demarcarea zonelor turistice;
- Construirea de adăposturi și facilități de siguranță legate de turismul compatibil social și cu mediul înconjurător;
- Stabilirea de sisteme de rezervări online pentru servicii turistice;
- Dezvoltarea turismului compatibil social și cu mediul înconjurător cu

- caracteristicile sale de bază;
- (f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;
- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor / monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;
- Studii teritoriale pentru conceperea de măsuri locale agricole și de mediu și
- acțiuni de informare asupra măsurilor agricole și de mediu;
- Activități de informare și de creștere a conștientizării, de exemplu centre pentru
- vizitatori în zone protejate, acțiuni de publicitate, interpretare și cărări tematice;
- Conserv. patrimoniului de dimensiuni mici (capele, poduri, facilități publice);
- Acțiuni de inventariere pentru listarea locațiilor de patrimoniu cultural/natural;
- Conservarea patrimoniului nematerial cum ar fi muzica, folclorul, etnologia(editarea de documente monografice, folclorice, tradiții pe diferite suporturi informatice).

Acțiuni neeligibile: acțiuni care prevad construcția, modernizarea și/sau dotarea centrelor de servicii sociale - pentru aceasta, este dedicată **masura M5/6B în cadrul SDL**.
CHELTUIELILE NEELIGIBILE: • cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand"; • cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului; • cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; • dobânzi debitoare; • taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

7. Condiții de eligibilitate

Solicitanții de sprijin prin această măsură vor trebui să îndeplinească următoarele condiții minime de eligibilitate:

- Să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul să aibă sediul/filială/sucursală/punct de lucru în teritoriul GAL;
- Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL GAL DD;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și autorizațiile necesare investiției;
- Proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției (prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/proiect tehnic/ DALI, alte documentații specifice)
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura M6/6B;
- Toate cheltuielile aferente implementării proiectelor trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL DD, cu excepția proiectelor de servicii (ex.: informare), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 3 ani de la data ultimei plăți;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție au fost stabilite astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele

stabilite în SDL. Parteneriatul GAL DD a stabilit următoarele principii de stabilire a CRITERIILOR DE SELECTIE LOCALA. Se vor prioritiza în funcție de :

1. Se vor prioritiza proiectele care dovedesc că sunt în folosul unui număr cât mai mare de locuitori din teritoriul GAL DD; 2. Se vor prioritiza proiectele implem. într-o localitate care nu a mai primit sprijin din fonduri nerambur. pentru o investiție similară; 3. Proiectele de infrastructură la scară mică / infrastructură de bază complementare activității economice din localitate, inclusiv turism; 4. Se vor prioritiza proiectele care prevăd investiții legate de conservarea și/sau promov. patrimoniului local cultural/natural; 5. Proiecte care contribuie la creșterea eficienței energetice a construcțiilor/clădirilor asupra cărora se intervine;

Modalitatea de punctare a fiecărui criteriu de selecție va fi detaliată în Ghidul Solicitantului pentru această Măsură, în apelurile de selecție aferente fiecărei sesiuni de depunere de proiecte și în fișa de evaluare aferentă măsurii. Nu au fost trecute valorile, având în vedere că pe parcursul implementării, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local. Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților și o mai bună utilizare a resurselor financiare.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect va fi de 200.000.euro

În cadrul acestei măsuri, se pot depune proiecte atât generatoare cât și negeneratoare de venit. Astfel, ajutorul public nerambursabil acordat se va face astfel:

- 90% pentru proiectele generatoare de venit;
- 100% pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică;
- 100% pentru proiectele negeneratoare de venit;

Valoarea minimă eligibilă nerambursabilă aferentă unui proiect este de 5.000 de euro.

Justificarea acordării sprijinului:

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului în limita maximă prevăzută de Regulamentul UE nr.1305/2013 sunt:

- Măsura contribuie într-un grad ridicat la atingerea obiectivelor și priorităților SDL;
- Obiectivele măsurii au în vedere satisfacerea de interes colectiv, la nivelul teritoriului;
- Accesul public la rezultatele proiectului va contribui la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu și la creșterea incluziunii sociale;
- Bugetul limitat disponibil la nivelul planului de finanțare.

Acordarea sumei aplicabile și a ratei sprijinului s-a făcut luându-se în considerare analiza diagnostic, conform căreia, teritoriul GAL DD este o zonă săracă, 6 din 7 UAT având IDUL mai mic de 55 (55 = pragul de sărăcie). De asemenea, conform analizei SWOT, există nevoi de dezvoltare a tuturor infrastructurii la scară mică necesare în teritoriu, inclusiv modernizare patrimoniului cultural și natural al teritoriului.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățită: 10.000

Locuri de muncă create: 0; Cheltuielile publice totale: 526.199 euro.

CAPITOLUL VI - DESCRIEREA COMPLEMENTARITATII SI/SAU CONTRIBUTIEI LA OBIECTIVELE ALTOR STRATEGII RELEVANTE (NATIONALE, SECTORIALE, REGIONALE, JUDETENE, ETC.) - max. 3 pag.

Având la bază nevoile și provocările, precum și prioritățile propuse pentru finanțare, SDL aferentă teritoriului Asociației GAL DELTA DUNARII a fost elaborată în strânsă corelare cu documentele strategice relevante la nivel european și național. Activitățile strategiei de dezvoltare locală corespund diferitelor tipuri de activități prevăzute de Regulamentul 1305/2013, inclusiv cele legate de activitățile de promovare a incluziunii sociale și a reducerii sărăciei și contribuie astfel la OT9 - Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și discriminării din Acordul de Parteneriat al României.

Strategia urmărește integrarea nevoilor de dezvoltare a comunităților locale în ansamblul programelor naționale, regionale, și are în vedere valorizarea resurselor locale, pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă a teritoriului, în viitor.

Cu intervenții integrate planificate în diferite domenii, cum ar fi: îmbunătățirea infrastructurii de bază și a serviciilor, conservarea și valorificarea patrimoniului local, diversificarea activităților non-agricole de producție și servicii, încurajarea antreprenoriatului local, reînnoirea generațiilor de fermieri, îmbunătățirea infrastructurii, integrarea minorităților locale, încurajarea cooperării între actorii locali și a formelor de asociere, SDL va funcționa ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și va susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor programe de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrare și guvernare - contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020.

Obiectivele de dezvoltare rurală care vor fi atinse prin implementarea SDL sunt rezultatul soluționării nevoilor identificate în teritoriu. Măsurile prin care se vor finanța investițiile specifice teritoriului GAL DELTA DUNARII, contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective de dezvoltare rurală ale PAC prevăzute în Reg. 1305/2013:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Strategia de dezvoltare locală prezentată de GAL DELTA DUNARII este complementară cu următoarele strategii de dezvoltare, și prin acțiunile propuse, va asigura o oportunitate integrată de dezvoltare a teritoriului:

- **STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A DELTEI DUNARII.** Obiectivele, domeniile de intervenție și măsurile propuse prin strategia de GAL DELTA DUNARII sunt în deplin acord cu viziunea și obiectivele strategice pentru teritoriul ITI Delta Dunarii, concentrându-se în special pe încurajarea dezvoltării locale din zona deltei, prin aplicarea principiilor de dezvoltare a unei economii locale sustenabile, prin acțiuni care să implice comunitățile, administrațiile locale și mediul de afaceri, așa cum se prevede în evaluarea nevoilor teritoriului ITI. Obiectivele de dezvoltare ale GAL DELTA DUNARII au corespondențe în domeniile protecției mediului și resurselor naturale (Pilonul I al strategiei

ITI)¹⁴, al îmbunătățirii economiei (Pilonul II)¹⁵, al îmbunătățirii conectivității prin dezvoltarea infrastructurii de transport (Pilonul III)¹⁶ și asigurării serviciilor de baza pentru populație și a serviciilor de asistență socială (Pilonul IV)¹⁷.

Măsura de finanțare GAL	Domeniu de intervenție GAL	Obiectiv strategic SIDD(DD)2030 la care contribuie	Pilon SIDD(DD)2030 la care contribuie
Măsura M1/2B	2B	O.S. 1; O.S. 2	Pilonul I; Pilonul II
Măsura M2/6A	6A	O.S. 2;	Pilonul I; Pilonul II
Măsura M3/6A	6A	O.S. 2;	Pilonul I; Pilonul II
Măsura M4/6B	6B	O.S. 1; OS 2;	Pilonul II
Măsura M5/6B	6B	O.S. 2;	Pilonul IV
Măsura M6/6B	6B	O.S. 2;	Pilonul III; Pilonul IV

Prin complementaritatea cu SIDD, se realizează astfel sinergia cu următoarele programe de finanțare:

- POPAM 2014-2020, prin diversificarea veniturilor și noi forme de venit prin dezvoltarea unor activități complementare pescuitului (*complementar cu Pilonul II din SIDD*).
- POCU 2014-2020, prin, implementarea de măsuri/operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC, privind reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu populație de până la 20.000 locuitori (*complementar cu Pilonii I și IV din SIDD*).
- POC, prin susținerea investițiilor menite să răspundă nevoilor legate de nivelul redus al competitivității economice, în special în ceea ce privește sprijinul insuficient pentru dezvoltare și inovare (*complementar cu Pilonul II din SIDD*).
- POSCCE, prin sprijinirea creșterii productivității sectorului economic (*complementar cu Pilonul II din SIDD*).
- POR, prin sprijinirea creării și extinderii capacităților de producție și dezvoltarea serviciilor, oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile rurale, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural, sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice, investițiile în infrastructurile sociale, promovând incluziunea socială, trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale, precum și alte acțiuni de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (*complementar cu Pilonii II, III și IV din SIDD*).
- POS Mediu, prin sprijinirea îmbunătățirii calității infrastructurii cu componente care sprijină acțiuni de protecție a mediului (*complementar cu Pilonul I din SIDD*).

¹⁴ Complementaritate realizată prin măsura M1/2B prin prevenirea abandonului exploatareilor agricole, prin măsurile M2/6A și M3/6A prin dezvoltare de tehnologii moderne și prietenoase cu mediul și încurajarea producției de combustibil din biomasă, sau stuf.

¹⁵ Complementaritate realizată prin măsurile M2/6A și M3/6A prin dezvoltarea IMM-urilor și a activităților neagricole, inclusiv turismul și prin măsura M4/6B privind formele asociative între micii producători sau operatori în turism.

¹⁶ Complementaritate realizată prin măsura 6/6B "Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de bază pentru populație"

¹⁷ Complementaritate realizată prin măsura 6/6B "Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de bază pentru populație" și măsura M5/6B "investiții în infrastructura socială".

▪ **STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILA A JUDETULUI TULCEA**, ce vizeaza imbunatatirea calitatii locuitorilor din judetul Tulcea prin dezvoltarea unei comunitati sustenabile, capabile sa utilizeze si sa gestioneze resursele in mod eficient, pe zone de potential economic si pe domenii prioritare, asigurand prosperitatea locuitorilor, coeziunea sociala, protectia mediului si sustenabilitate. Strategia GAL contribuie la dezvoltarea obiectivelor specifice ale strategiei judetului Tulcea prin masurile propuse, ce vizeaza cresterea calitatii serviciilor de asistenta sociala furnizate catre cetateni cu scopul asigurarii egalitatii de sanse pentru grupurile sociale¹⁸, dezvoltarea si diversificarea economiei¹⁹, dezvoltarea turismului²⁰, imbunatatirea infrastructurii in mediul rural²¹.

▪ **STRATEGIILE DE DEZVOLTARE ALE COMUNELOR DIN TERITORIUL GAL**. Strategia GAL DELTA DUNARII a luat in calcul directiile strategice de dezvoltare a fiecarei comune, in raport cu necesitatile locuitorilor identificate in urma consultarilor publice. Astfel, strategia GAL DELTA DUNARII prevede masuri de finantare pentru dezvoltarea agriculturii²², dezvoltarea si modernizarea infrastructurii²³, imbunatatirea serviciilor sociale²⁴, revitalizarea activitatilor culturale, investitii pentru dezvoltarea economiei non-agricole²⁵.

• **PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALA SUD-EST 2014-2020**, avand ca obiectiv general promovarea dezvoltarii durabile si imbunatatirea calitatii vietii populatiei, astfel incat regiunea Sud Est sa devina o regiune competitiva pe termen lung si atractiva pentru investitii, cu valorificarea patrimoniului de mediu, a resurselor umane calificate, crearea de noi oportunitati de ocupare a fortei de munca si cresterea semnificativa a PIB-ului regional. Strategia GAL DELTA DUNARII este complementara Planului de Dezvoltare Regionala Sud-Est 2020, intrucat contribuie la indeplinirea prioritatilor de dezvoltare regionala prin, imbunatatirea calitatii in domeniul incluziunii sociale²⁶, dezvoltarea infrastructurii²⁷, modernizarea economiei locale²⁸, promovarea cooperarii transfrontaliere si interregionale²⁹.

Pe teritoriul GAL DELTA DUNARII nu a fost identificata implementarea nici unei strategii in domeniul pescuitului. Strategia de Dezvoltare Locala GAL DELTA DUNARII nu prevede activitati legate de domeniul pescuitului, ce s-ar suprapune pe o eventuala strategie FLAG. In cazul in care, pe teritoriul GAL DELTA DUNARII, va fi identificata o strategie in domeniul pescuitului, se va realiza un protocol al mecanismului de coordonare in ceea ce priveste implementarea strategiilor de dezvoltare locala, conditii, evitarea dublei finantari, procedurile operationale, detalii legate de functionarea parteneriatului, ariile de interventie acoperite, etc.

¹⁸ Complementaritate realizata prin Masura M5/6B "Investitii in infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor"

¹⁹ Complementaritate realizata prin Masurile M1/2B (tinerii fermieri si fermele mici), M2/6A si M3/6A (sprijinirea dezvoltarii activitatilor non-agricole si dezvoltarea sectorului non-agricol);

²⁰ Complementaritate realizata prin Masurile M2/6A si M3/6A (sprijinirea dezvoltarii activitatilor non-agricole si dezvoltarea sectorului non-agricol), masura M4/6B (promovarea formelor de cooperare) si M6/6B (modernizarea satelor...);

²¹ Complementaritate realizata prin Masura M6/6B "Modernizarea satelor si diversific. serviciilor comunitare in GAL DD"

²² Complementaritate realizata prin Masurile M1/2B (tinerii fermieri si fermele mici),

²³ Complementaritate realizata prin Masura M6/6B "Modernizarea satelor si diversificarea serviciilor"

²⁴ Complementaritate realizata prin Masura M5/6B "Investitii in infrastructura sociala si pentru integrarea minoritatilor"

²⁵ Complementaritate realizata prin Masurile M2/6A si M3/6A (sprijinirea dezvoltarii activitatilor non-agricole si dezvoltarea sectorului non-agricol),

²⁶ Complementaritate realizata prin Masura M5/6B "investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale"

²⁷ Complementaritate realizata prin Masura 6/6B "Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor de baza pentru populatie"

²⁸ Complementaritate realizata prin Masurile M1/2B (dezvoltarea exploatatiilor agricole), M2/6A (sprijinirea dezvoltarii activitatilor non-agricole) si M3/6A (dezvoltarea sectorului non-agricol)

²⁹ G.A.L. DELTA DUNARII intentioneaza sa desfasoare activitati de cooperare interregionale si/sau transfrontaliere

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune - max. 3 pag.

Funcționarea GAL și implementarea SDL se va derula, pe o perioadă maximă de șapte ani, în funcție de momentul la care se va semna decizia de finanțare, dar și de modul în care se vor derula contractele semnate de beneficiari.

a) **Calendarul de activități** propus mai jos este unul estimativ, derularea efectivă a activităților urmând să fie influențată de o serie de factori, cum ar fi: calitatea proiectelor depuse, necesitatea redeschiderii unor sesiuni ca urmare a rezilierii unor contracte etc. sau neacoperirii sumelor propuse, perioada de elavare de la mijlocul perioadei, etc.

S-a ținut cont ca sesiunea pentru măsura socială va fi lansată cu prioritate, iar activitatea de animare destinată acestei măsuri va fi corelată cu aceasta

La nivelul GAL se vor realiza următoarele activități, conform graficului estimativ de implementare, structurat pe 7 ani (15 semestre), din momentul semnării deciziei de finanțare și până la finalul anului 2023 (n+3):

Denumire activitate	Perioada														
	ANUL I	ANUL II	ANUL III	ANUL IV	ANUL V	ANUL VI	ANUL VII	ANUL VIII	ANUL IX	ANUL X	ANUL XI	ANUL XII	ANUL XIII	ANUL XIV	ANUL XV
Elaborare ghiduri și proceduri (pentru fiecare măsură și apel de selecție când este cazul)															
Animare teritoriu - promovare măsuri															
Animare teritoriu - informare / diseminare															
Organizare sesiune de apeluri proiecte pentru măsură M4 "Înființare infrastructură socială și pentru integrarea minorităților"															
Organizare sesiuni de apeluri de proiecte pentru măsurile M1, M2, M3, M5, M6															
Evaluare și selecția proiectelor															
Monitorizare proiecte finanțate															
Verificare Cereri de Plata															
Monitorizare și evaluare SDL															
Activități de management*															

*Activitățile de management includ: raportările tehnice și financiare, achiziții publice, activitatea financiar-contabilă, resurse umane, actualizare pagina web, etc.

Elaborarea ghidurilor și procedurilor cuprinde activități de elaborare și actualizare a ghidurilor solicitantului pentru participarea la sesiunea de depunere și selecție a propunerilor de cereri de proiecte, de întocmire și actualizare a fișelor de conformitate, eligibilitate și de evaluare a criteriilor de selecție, precum și a altor documente privind procedura de depunere și evaluare a cererilor de propuneri de proiecte. Documentația aferentă va fi supusă avizării organismelor de monitorizare și control asupra GAL. În urma avizului favorabil, se vor lansa sesiunile de depunere cereri de propuneri proiecte.

Activitatea de animare (promovare și informare/diseminare) va fi realizată prin deplasări în teritoriu, atât prin organizare de evenimente, cât și prin întâlniri individuale cu beneficiari. Acțiunile privind organizarea de evenimente constau în organizarea de seminarii de promovare, workshop-uri de promovare, amenajarea de standuri expoziționale, etc. Pentru asigurarea transparenței, se vor achiziționa servicii de creare și actualizare website propriu GAL, cuprinzând secțiuni distincte privind măsurile finanțate și privind acțiunile de promovare. De asemenea, vor fi realizate materiale de promovare.

Organizarea sesiunilor de apeluri de proiecte Lansarea sesiunii depunere este estimată a fi derulată pe o perioadă de minim 30 zile (putând fi prelungită cu 10 zile calendaristice). Se estimează că vor fi lansate 2 sesiuni/an pentru fiecare măsură cuprinsă în SDL, până la finalizarea fondurilor.

Evaluarea proiectelor va fi realizată de către compartimentul administrativ în baza criteriilor de selecție stabilite în fișele măsurilor din SDL.

Monitorizarea proiectelor selectate și verificarea conformității cererilor de plată vor fi realizate de compartimentele administrative cu sarcini specifice, în baza documentației specifice fiecărei activități.

Managementul proiectului cuprinde ansamblul activităților necesare a fi realizate în vederea atingerii obiectivelor și indicatorilor prevăzuți în proiect, la care se adaugă activități de întocmire rapoarte de activitate, a planului anual de achiziții, monitorizare și evaluare internă, întâlniri cu parteneri, întocmire Cereri de Plată pentru proiectul GAL, etc.

b) Responsabili pentru implementarea acțiunilor cuprinse în Planul general de acțiune vor fi 6 angajați ai GAL: 1 manager, 1 manager financiar, 1 animator, 2 experți tehnici și 1 secretar/ as. manager, conform atribuțiilor care sunt evidențiate în Anexa 8 la SDL. În cazul sesiunilor de evaluare proiecte, partenerii gal vor fi responsabil ca membri ai echipei de evaluare sau contestații.

Denumire activitate	Responsabili
Elaborare ghiduri și proceduri (ghidurile vor fi elaborate pentru fiecare măsură și, apel de selecție, după caz)	Manager, Experți tehnici, Animator
Animarea teritoriului	Manager, Animator, Experții tehnici, Secretar
- Promovare măsuri GAL	
- Informare/diseminare	
Organizare sesiuni de apeluri de proiecte	Manager, Animator, Experții tehnici, Secretar
Evaluare și selecție proiecte	Manager, Experți tehnici, Manager financiar, Animator Comitetul de Selecție și/sau Comisia de Contestații
Monitorizarea proiectelor	Experți tehnici
Verificarea conformității cererilor de plată	Manager, Manager financiar, Experți tehnici, Animator
Monitorizarea și evaluarea SDL	Manager, Manager financiar
Activități de management (functionare GAL)	Manager, Manager financiar, Experți tehnici, Animator, Secretar

În anumite perioade, vor fi contractați pe perioadă determinată experți externi (de. ex. Ing. Constructor, verificare tehnică, expert financiar, etc.), care vor asigura suportul

necesar echipei GAL. De asemenea, alte servicii externalizate vor fi contractate pentru mentenanță site, echipamente și audit, materiale de promovare, instruiți și alte servicii sau bunuri necesare în funcție de cerințele impuse de ghidurile aferente Sub-măsurilor 19.2 și 19.4.

Partenerii se vor implica în mod direct în procesul de selecție a proiectelor prin reprezentanți în cadrul Comitetului de Selecție și al Comisiei de Contestații, precum și în activitățile de animare, ei putând fi de un real sprijin prin promovarea activităților GAL.

RESURSELE UMANE vor fi asigurate prin realizarea procedurii de recrutare și selecție a personalului, în conformitate cu normele în vigoare ale CM. Atribuțiile și activitățile la care participă fiecare angajat sunt detaliate în fisele de post, cuprinse în Anexa 8.

Pentru implementarea eficientă a strategiei de dezvoltare locală GAL, personalul angajat va participa la **sesiuni de instruire**, fie prin intermediul Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală, fie prin furnizori de formare profesională. Liderii locali din teritoriu vor participa la **seminarii și grupuri de lucru** cu tematica privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală.

Pentru realizarea activităților de animare a teritoriului (promovare și informare), se vor achiziționa **servicii de închiriere sală pentru organizare evenimente**, servicii de catering, servicii de închiriere stand expozițional, servicii de publicitate, servicii de realizare materiale de promovare/informare (afise, flyere, broșuri, etc). Se va achiziționa/ închiria **un autovehicul**, necesar deplasării în teritoriu pentru efectuarea activităților ce vizează implementarea SDL. Se vor contracta **servicii de întreținere, asigurare**, precum și orice alte cheltuieli conexe funcționării.

RESURSELE MATERIALE care vor fi puse la dispoziție sunt următoarele: 2 dulapuri, 15 de scaune vizitator, 1 masă de consiliu (modulară), 1 birou, 1 comodă pentru imprimantă, 3 scaune pivotante, 3 laptopuri, imprimanta A4, copiator, rechizite și alte obiecte de inventar. Copiatorul și laptopurile în 2 ani se apropie de sfârșitul perioadei de funcționare. Pentru asigurarea echipamentelor necesare unei bune funcționări a echipei, la resursele materiale enumerate mai sus se vor adăuga echipamente IT/mobilier de birou care vor fi achiziționate, în funcție de necesități, prin Sub-măsura 19.4 sau care vor fi puse la dispoziție de parteneri (așa cum s-a întâmplat și în perioada 2012-2015).

RESURSELE FINANCIARE sunt exprimate detaliat în capitolul X - Planul de finanțare al strategiei. Din totalul bugetului financiar, **25% vor fi alocați costurilor de funcționare și animare iar 75% vor fi alocați măsurilor de finanțare**.

În cadrul **bugetului de funcționare** vor fi prevăzute cheltuieli cu resursele umane, cu utilități privind sediul GAL, cu participarea la activitățile rețelei naționale și europene de dezvoltare rurală, seminarii, cheltuieli administrative, audit financiar, alte cheltuieli eligibile.

Cheltuielile de funcționare a GAL vor fi asigurate din sumele alocate, dar și din surse externe (cotizațiile membrilor, eventuale donații/sponsorizări etc.). Finanțarea va fi asigurată inițial din cotizațiile membrilor sau, dacă este cazul, se va solicita avans, decizia urmând să fie luată de parteneri.

Asociația GAL DELTA DUNARII a funcționat în perioada 2012-2015 implementând o SDL cu rezultate foarte bune.

În acest moment, există o serie de echipamente și resurse materiale pe care le vor putea pune la dispoziție pentru buna desfășurare a activității.

CAPITOLUL VIII - Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei - max. 2 pag.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL DELTA DUNĂRII s-a realizat printr-un proces de consultare și implicare activă a reprezentanților autorităților publice locale, a societății civile și a localnicilor, contribuind, astfel, la creșterea capacității de colaborare la nivel local. Procesul de implicare al comunității locale s-a desfășurat în perioada februarie-martie 2016 și a vizat două direcții strategice importante.

Direcția strategică (DS) 1: Informare generală și promovare a inițiativei în cele 7 comunități locale din cadrul GAL Delta Dunării: comunele Nufăru, Beștepe, Murighiol, Mahmudia, Sfântu Gheorghe și orașul Sulina;

Direcția strategică 2: desfășurare adunări publice de consultare a membrilor comunității și de culegere idei de proiecte.

Activitățile cuprinse în DS1 s-a desfășurat pe parcursul lunii februarie 2016. S-a avut în vedere elaborarea unor instrumente de lucru care să faciliteze procesul de informare și colectare de date. Astfel, s-a elaborat un model de chestionar pentru colectare date din comunități, o fișă de prezentare a ideilor de proiecte, o prezentare PP, un model de afiș și un model de pliant general de prezentare a programului Leader și a oportunităților vizate de realizarea strategiei de dezvoltare locală. Echipa de animare a teritoriului constituită din două persoane s-a deplasat în fiecare comunitate în parte, în zilele de 8 februarie (Nufăru), 9 februarie (Beștepe), 10 februarie (Mahmudia), 15 februarie (Murighiol), 16 februarie (Sfântu Gheorghe), 17 februarie (Sulina). Au avut loc discuții la sediile primăriilor locale mai ales cu reprezentanții administrațiilor publice locale, cu reprezentanți ai comunităților locale, cu oameni de afaceri, etc. În cadrul vizitelor respective s-au diseminat materiale de promovare la nivel local (un număr de cca. 300 de pliante pentru fiecare comunitate locală, chestionare și fișe de idei de proiect). Totodată, s-a stabilit, alături de reprezentanții autorităților locale, organizarea întâlnirilor publice de consultare a comunității.

În cadrul întâlnirilor din comunități s-au stabilit datele de desfășurare a adunărilor de consultare publică după cum urmează: Beștepe (01.03.2016), Valea Nucarilor (02.03.2016), Murighiol (03.03.2016 - ora 11:00), Mahmudia (03.03.2016 - ora 14:00), Sfântu Gheorghe (04.03.2016), Nufăru (05.03.2016), Sulina (10.03.2016). În fiecare comunitate locală, în vederea informării comunității, s-a afișat, la sediul Primăriei, câte un afiș de promovare a evenimentului, iar informația a fost diseminată de partenerii Gal din perioada anterioară, reprezentanți primăriilor și de membrii comunității cu care echipa de animare s-au întâlnit. În cazul fiecărei comunități locale s-au lăsat un număr însemnat de afișe, chestionare și formulare de idei de proiecte APL, în vederea distribuirii acestora și altor persoane.

În cadrul **DS2** s-a avut în vedere desfășurarea efectivă a adunărilor publice de consultare a comunității locale. În data de 5 martie 2016, pentru promovarea mai eficientă a adunărilor publice din 5 martie (Nufăru), respectiv 10 martie (Sulina), s-a publicat și un comunicat de presă în cotidianul local DELTA. Comunicatul a avut în vedere mai ales promovarea teritoriului GAL Delta Dunării. În vederea promovării mai eficiente a tuturor evenimentelor, metodologia de organizare și promovare a adunărilor publice a avut în vedere și convocarea la întâlniri a reprezentanților mediului de afaceri local. În acest sens, s-a constituit, pentru fiecare comună sau oraș în parte, o listă cu toate societățile comerciale active la nivel local, utilizându-se în acest sens portalul www.listafirme.ro. S-au transmis sms-uri în urma cărora fiecare a fost invitat la evenimentul respectiv.

Prima adunare publică de consultare s-a desfășurat în data de **1 martie 2016**, la ora 11:00, la sediul Cooperativei Agricole de Producție din **Beștepe**, iar la eveniment au participat minim 39 de persoane (cei care au semnat lista de prezență). Miercuri, **2 martie 2016**, la ora 11:00, la sediul Căminului Cultural din satul Agighiol, comuna **Valea Nucarilor**, s-a desfășurat adunarea publică aferentă comunei Valea Nucarilor. La eveniment au participat un număr de minim 21 de persoane (semnatare). În data de **3 martie** s-au desfășura două evenimente: primul, la ora 11:00, la sediul Primăriei Murighiol, s-a desfășurat întâlnirea publică de consultare a comunei. La evenimentul la care au

participat 22 persoane au participat, alături de reprezentanți din toate categoriile sociale ai comunității locale, și reprezentanții Institutului de Cercetări în domeniul Biologiei din București, institut care deține în raza comunei **Murighiol** un punct de cercetare. La ora 14, în aceeași zi, evenimentul s-a desfășurat la sediul Primăriei **Mahmudia**, având în vedere consultarea comunității de acolo. La eveniment au participat 20 de persoane, reprezentanți ai tuturor categoriilor sociale din comună.

Vineri, **4 Martie 2016**, întâlnirea publică s-a desfășurat la sediul **Primăriei Sfântu Gheorghe**. La eveniment au participat un număr de 14 persoane, reprezentanți din toate categoriile sociale de la nivelul comunei. Primăria **Nufăru** a fost gazda evenimentului public organizat în această comună în data de **5 martie 2016**, de la ora 11:00. La întâlnire au participat 15 persoane. Ultima adunare publică s-a desfășurat joi, **10 martie 2016**, de la ora 11:00, la **Sulina**. La evenimentul desfășurat la sediul primăriei au participat un număr de 15 persoane. La toate evenim. pentru eficientizare, s-a folosit prezentarea PP în vederea deslușirii mai eficiente a conceptelor și a modului de relaționare a diferitelor structuri care vor gestiona programul. Alături de aceste evenimente publice, în zilele de 9, 16 și 23 martie 2016, s-au desfășurat trei întâlniri ale partenerilor (primele două la Murighiol - comunitate reprezentativă, în care accesul este mai facil pentru persoanele din zonele în care transportul se face doar pe apă, iar ultima la Mahmudia). În cadrul primei întâlniri, partenerii au identificat, în funcție de nevoile teritoriului, prioritățile de dezvoltare și au propus măsuri pentru atingerea acestora. Nevoile identificate în cadrul întâlnirilor publice și confirmate de parteneriat sunt: nevoia de încurajare a tinerilor fermieri și a fermelor mici din teritoriu; nevoia de creșterea a valorii produselor agricole locale prin promovarea produselor și serviciilor din colectivități; nevoia de a identifica soluții de creștere a economiei prin dezvoltarea de activități neagricole; nevoia implicării autorităților publice în dezvoltarea centrelor sociale comunitare pentru persoanele dezavantajate; nevoia de promovare a turismului; nevoia de servicii comunitare și promovarea diferitelor forme de cooperare, asociere. Ca un deziderat general s-a propus ca coopearea si asocierea sa devina modalitati inovative de rezolvare a problemelor. La cea de-a doua întâlnire, pe baza discuțiilor anterioare, echipa responsabilă cu realizarea strategiei, a prezentat partenerilor **6 propuneri de măsuri** pe care le-a supus dezbaterilor: *Încurajarea tinerilor fermieri și a fermelor mici; Promovarea produselor și serviciilor din colectivitățile rurale; Creșterea economiei prin dezvoltarea de activități neagricole; Promovarea formelor de cooperare, asociere în dezvoltarea rurală; Centre sociale comunitare; Modernizarea satelor și diversificarea serviciilor comunitare.* În urma prezentării, participanții au contribuit cu sugestii privind completări la seturile de criterii de eligibilitate, la categoriile de beneficiari eligibili și la categoriile de criterii de selecție. În cadrul ultimei întâlniri s-a prezentat și s-a aprobat forma finală a strategiei.

Prezentarea generală a evenimentelor din comunități. La toate evenimentele, pentru eficientizare, s-a folosit o prezentarea power point în vederea deslușirii mai eficiente a conceptelor și a modului de relaționare a diferitelor structuri care vor gestiona programul Leader, inclusiv obiectivele și direcțiile strategice ale acestuia. S-au distribuit pliante de promovare, s-a prezentat în detaliu programul Leader, s-au prezentat exemple de succes din perioada anterioară de funcționare a GAL-ului, sau discutat idei de proiecte, s-a prezentat chestionarul de analiză a nevoilor și s-au colectat chestionarele depuse anterior, etc. Discuțiile au durat cel puțin două ore, în fiecare comunitate și au abordat toate aspectele legate de prezentarea programului, a oportunităților, a Grupului de Acțiune Locală, a modului de relaționare între membrii GAL și modul de finanțare al proiectelor propuse de comunitate.

Documentele care dovedesc implicarea comunităților locale constituie **Anexa 6 Documente justificative privind animarea** (pliante, minute ale întâlnirilor, liste de prezență, fotografii, chestionare, fișe propuneri de proiecte completate de participanți).

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei - max. 5pag.

Structura organizatorică a Asociației GAL DELTA DUNARII cuprinde organele de conducere ale asociației (Adunarea Generală, Consiliul Director și Cenzorul), Compartimentul administrativ (Manager și personalul angajat), Comitetul de Selecție și Comisia de Contestații. Toate aceste structuri vor fi implicate în mod direct, la nivel decizional sau executiv, în implementarea Strategiei Asociației GAL DELTA DUNARII.

Sarcinile administrative vor viza: implementarea strategiei de dezvoltare locală; selecția de proiecte care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite în SDL; funcționarea GAL (ex: întocmire rapoarte de activitate, cereri de plată, dosare de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare; gestionare din punct de vedere financiar, contabilitate, juridic, resurse umane, etc.).

Regulamentul de Organizare și Funcționare al Asociației GAL DELTA DUNARII stabilește atribuțiile cu implementarea SDL, în conformitate cu conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013:

a) consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;

Animarea teritoriului se va face prin activități specifice de promovare și informare/diseminare - întâlniri și evenimente publice, mass-media, pliante și publicații proprii, website-ul GAL DD, care este în funcțiune, etc. Pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari, echipa GAL DD va elabora ghiduri și proceduri de evaluare pentru fiecare măsură în parte, care vor fi puse pe site și se vor găsi și la sediul GAL DD.

Sunt prevăzute schimburi de experiență cu organizații/autorități publice din spațiul UE care dețin experiență semnificativă în absorbția de fonduri nerambursabile pe Programul LEADER și reprezintă un schimb de bune practici și organizarea de seminarii tematice având în vedere perfecționarea profesională în managementul fondurilor europene precum și participarea la târguri, evenimente și expoziții naționale și internaționale;

b) conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

Comitetul de Selecție va fi format din 7 membri. Totodată, se va avea în vedere ca prin componența comitetului de selecție să nu fie reprezentat un sector dominant (APL, ONG, fermieri, IMM, etc), cu pondere mai mare de 49%.

Regulamentele de organizare și funcționare a celor două structuri vor fi elaborate de GAL și vor fi postate pe website-ul www.gal-deltadunarii.ro, unde vor fi disponibile și rapoartele de evaluare/contestații/selecție a proiectelor depuse.

În cadrul procedurii de selecție a proiectelor se va asigura promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Președintele, membrii și secretarul CS și ai CSC au obligația de a respecta confidențialitatea și imparțialitatea în adoptarea deciziilor.

Pentru evitarea situațiilor de conflict de interese în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare, în cadrul unei proceduri de selecție, nu au voie să fie implicate următoarele persoane:

- cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din organul de conducere al unuia dintre

solicitanți, soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea, inclusiv, cu persoane care dețin părți sociale ale unuia dintre solicitanți;

- cele despre care se constată că pot avea interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesului respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

- c) *asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor, în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ȋntelilor strategiei;*

În cadrul sesiunilor de selecție, în conformitate cu principiile stabilite prin fisele de măsuri, care se vor regăsi în ghidurile către solicitanți, vor fi selectate doar acele proiecte care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor și ȋntelilor SDL GAL DD.

Măsurile finanțate de GAL au în vedere doar acele acțiuni/operațiuni rezultate în urma analizei diagnostic și care conduc la atingerea obiectivelor și ȋntelilor strategiei. Echipa de evaluatori a GAL se va asigura că proiectele pentru care se solicită finanțare sunt bine justificate, respectă limitele strategice de dezvoltare a teritoriului, aduc beneficii măsurabile, abordează în mod integrat și coerent problemele identificate la nivelul teritoriului. Ierarhizarea proiectelor se va realiza în funcție de gradul de respectare a criteriilor locale de selecție care creează plus valoarea strategiei. Trebuie avut în vedere că aceste criterii să fie aplicabile SDL-ului propus, să fie coerente și relevante.

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii identificate la nivelul teritoriului, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi (numai aceste acțiuni vor fi selectate).

- d) *pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;*

GAL DD va publica pe website-ul propriu procedurile de evaluare și selecție a proiectelor, dar și apelurile de selecție și ghidurile solicitantului, însoțite de formularele specifice pentru fiecare măsură inclusă în SDL. De asemenea se va face publicitate prin ziarul local și vor fi afișate la avizierile tuturor primăriilor din teritoriu anunțurile de lansare a sesiunilor de depunere.

Calendarul estimativ poate fi modificat, cu cel puțin 5 zile înainte de începerea sesiunii, putând fi devansate sesiunile și modificate alocările în sensul creșterii sau diminuării acestora. Calendarul va fi publicat pe pagina web a GAL-ului.

GAL va publica apelul de selecție cu minim 30 zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Se vor lansa cu prioritate apeluri de selecție care vizează investițiile în infrastructura socială.

Criteriile de selecție vor fi definite în cadrul apelului detaliat publicat pe site-ul GAL, iar acestea vor asigura îndeplinirea obiectivelor strategiei. În cazul în care GAL va solicita modificarea strategiei, acesta va lansa apelurile de selecție conform noii forme a strategiei, după aprobarea acesteia de către AM (fără a fi obligatoriu ca la lansarea apelurilor de selecție să fie modificat Contractul de finanțare ca urmare a revizuirii strategiei.)

- e) *primirea și evaluarea cererilor de finanțare și cererilor de plată depuse;*

Proiectele vor fi depuse până la termenul limită anunțat în apelul de selecție sau până la epuizarea sumelor alocate, în cazul în care se va opta pentru sesiuni cu depunere continuă, și va primi un număr de înregistrare. Evaluarea se va face în conformitate cu procedurile publicate pe site. De asemenea, GAL-ul va verifica conformitatea cererilor de plată depuse de beneficiari în termenele și în conformitate cu condițiile prevăzute în procedurile de evaluare.

Primirea proiectelor la nivel de GAL se va face în format letric pe hârtie, și în format electronic, pe CD, conform anunțului de deschidere a sesiunii de primire de proiecte și ghidurilor solicitantului, de către unul din angajații GAL cu atribuțiuni în acest sens, menționate în Fișa postului. Fiecare proiect va fi înregistrat într-un Registru Unic. Numărul de înregistrare va fi menționat pe exemplarul adresei de înaintare rămas la beneficiar.

Evaluarea proiectelor se realizează de către doi experți evaluatori (principiul „doi ochi”), angajați GAL, conform atribuțiilor avute în acest sens în Fișa postului, în baza unor proceduri de evaluare elaborate și aprobate la nivel GAL. Evaluarea se va realiza cu respectarea principiilor privind evitarea conflictelor de interese. *selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;*

Proiectele care vor îndeplini condițiile de eligibilitate și vor primi punctajul minim, cu încadrarea în alocarea financiară disponibilă, vor fi supuse aprobării Comitetului de Selecție. După validarea acestor de către comitet, vor fi înaintate către OJFIR în vederea verificării eligibilității finale.

f) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Monitorizarea și evaluarea sunt două instrumente foarte importante care vor fi utilizate de echipa tehnică în procesul de implementare a strategiei de dezvoltare locală, pentru că vor oferi informațiile necesare pentru îmbunătățirea/adaptarea planului de acțiune, încadrarea în termenele stabilite, identificarea problemelor, riscurilor și a soluțiilor necesare.

Monitorizarea este un proces care se va desfășura continuu. Astfel, pentru a avea o imagine cât mai clară și în timp real, cu privire la stadiul implementării SDL, va fi creat un centralizator care va cuprinde proiectele depuse pe priorități și măsuri, cu evidențierea alocării financiare disponibile inițial în SDL și a sumelor contractate, a disponibilului/prioritate ca urmare a organizării sesiunilor de proiecte, număr de proiecte și orice alte informații relevante. Acest sistem de monitorizare va fi creat în format electronic (excel) sau, dacă bugetul va permite acest lucru, va fi achiziționat un soft de monitorizare.

Datele vor fi încărcate de experți care au atribuții de monitorizare, ori de câte ori va fi semnată o decizie de finanțare. În ceea ce privește informațiile cu privire la plățile efectuate pe proiecte, acestea vor fi preluate de experți din formularele individuale (de monitorizare) aferente fiecărui proiect.

Monitorizarea va viza, deopotrivă, verificarea respectării pe tot parcursul implementării strategiei a criteriilor de eligibilitate și selecție care au stat la baza selectării acestora și autorizării Grupului de Acțiune Locală de către AM-PNDR.

Managerul și responsabilul financiar vor avea sarcina de a verifica periodic stadiul implementării planului financiar, mai exact raportarea cheltuielilor de funcționare la sumele încasate de beneficiari și depunerea cererilor de plată pentru decontarea cheltuielilor de funcționare, în vederea evitării blocajelor financiare în activitatea curentă a GAL.

Ca urmare a datelor centralizate și a concluziilor rezultate în etapa de monitorizare, se va realiza evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală. Va exista cel puțin o evaluare intermediară care se va face prin verificarea îndeplinirii indicatorilor de performanță asumați de GAL și a celor impuși de Autoritatea de Management, dar și o evaluare finală care va analiza impactul strategiei și gradul de îndeplinire a obiectivelor propuse. GAL va elabora un Plan de Evaluare care va descrie modalitatea și instrumentele prin care se va realiza evaluarea SDL. Evaluarea intermediară este esențială pentru revizuirea și corectarea în timp util a planului de acțiune și implementarea eventualelor măsuri corective.

Pentru monitorizarea fiecărui proiect va fi desemnat ca responsabil un expert din echipa GAL, acesta având obligația de a verifica periodic, în funcție de specificul și complexitatea proiectului, stadiul de implementare. În acest sens, va păstra legătura atât cu beneficiarul, cât și cu consultantul acestuia și va completa într-un formular de monitorizare date privitoare la: avizarea și derularea achizițiilor de bunuri/lucrări/servicii, depunerea cererii/cererilor de plată, sume încasate sau orice alte aspecte relevante. De asemenea, expertul desemnat va efectua, ori de câte ori este necesar, vizite la fața locului pentru a identifica eventualele probleme și a propune soluții în timp util.

Echipa GAL va întocmi modele standard de formulare care vor fi utilizate pentru monitorizarea fiecărui proiect. Acestea vor fi păstrate în format electronic, iar informațiile încărcate vor fi preluate și centralizate pentru monitorizarea SDL-ului.

g) Întocmirea raportărilor, a dosarelor de achiziții și a cererilor de plată pentru cheltuielile de funcționare și animare;

Pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, GAL va efectua cheltuieli cu plata personalului angajat, cheltuieli legate de comunicare, cu echipamentele și consumabilele necesare desfășurării activității, pentru instruirea personalului, precum și alte cheltuieli specificate în fișa Sub-măsurii 19.4.

Recuperarea costurilor de funcționare și animare va fi făcută prin cereri de plată care vor fi efectuate periodic, în funcție de necesitățile de lichidități pentru derularea activității, dar și în conformitate cu regulile stabilite de AFIR. În prealabil, pentru activitățile de animare se vor depune rapoarte de activitate.

Echipa de implementare din cadrul Asociație GAL DELTA DUNARII este formată din 7 persoane, care va avea următoarea componență:

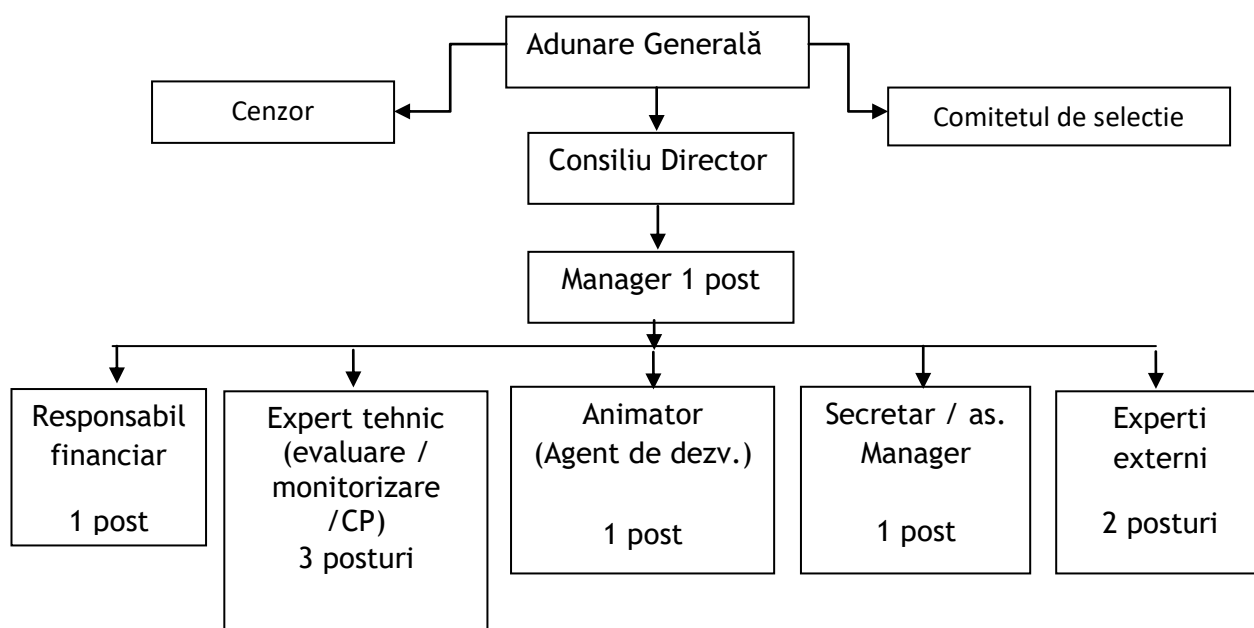
- **1 manager** (director executiv) - coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric, cât și al respectării procedurilor de lucru; va avea și atribuții de verificare și selecție a cererilor de finanțare, de monitorizare a SDL și de verificare a conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii GAL;
- **1 Responsabil financiar** - se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiar - contabile a GAL-ului; va avea și atribuții de verificare a cererilor de finanțare și a conformității cererilor de plată depuse de beneficiarii GAL;
- **1 Animator** (agent de dezvoltare) - desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL; va avea și atribuții de verificare a cererilor de finanțare;
- **3 Experți tehnici** (evaluator proiecte, monitorizare proiecte, verificare C.P) - sunt responsabili cu evaluarea cererilor de finanțare, cu activitățile de monitorizare și cu verificarea conformității cererilor de plată depuse de beneficiari. Un expert va fi în principal responsabil cu evaluarea CF si/ sau monitorizarea si un expert va fi in principal responsabil cu verificarea conformității cererilor de plată, datorita faptului ca aceste activitati au intervale de timp diferite;

- **1 Secretar/ asistent manager** - asigură suportul echipei de implementare a SDL si va avea atributii si in activitatile de animare, org. sesiuni apeluri, managementul proiectului.
- **Consultanti externi** - in functie de necesitatile implementarii in conditii de calitate, cu respectarea graficului de implementare se poate apela, pe baza de contract, la experti/consultanti.

Toți angajații vor fi încadrați cu **contracte individuale de muncă**, cu o normă de minim **4 ore/zi**, însă în funcție de gradul de încărcare a echipei, norma va putea fi majorată. Spre finalul perioadei de implementare a strategiei, atunci când volumul de muncă va scădea, se va putea renunța la o parte din membrii echipei sau se vor diminua normele (dar întotdeauna se va respecta condiția menținerii numărului de minim 4 angajați cu o normă de minim 4 ore/zi, cel puțin, până la momentul contractării tuturor fondurilor alocate SDL, cu precizarea că funcțiile obligatorii se vor asigura pe toată perioada de implementare a SDL 2016-2023).

ORGANIGRAMA GAL DELTA DUNARII

Atribuțiile specifice fiecărui post sunt detaliate în **Anexa 8** la SDL. Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

În situația în care volumul de lucru va fi foarte mare sau angajații GAL nu vor avea competențele necesare într-un anumit domeniu, vor fi contractați experți externi (de. ex. arhitectură, ing. Constructor, verificare tehnică, verificare CP, etc.). De asemenea, alte servicii externalizate vor fi contractate pentru mentenanță site, echipamente și audit, materiale de promovare, instruiri și alte servicii sau bunuri necesare în funcție de cerințele impuse de ghidurile aferente Sub-măsurilor 19.2 și 19.4.

Evaluarea implementării SDL este o sarcină obligatorie, conform Art.34/Reg.(UE) nr. 13003/2013, în acest sens, GAL DELTA DUNARII va elabora un Plan de Evaluare a SDL pentru perioada aceasta de programare.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei - max. 1 pag.

Suma publică totală alocată pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală este de 2.381.420,35 Euro, care pornește de la următoarea formulă de calcul:

- 19,84 Euro/locuitor * 17.224 locuitori = **341.724,16 Euro**
- 985,37 Euro/km² * 2.070,16 km² = **2.039.873,56 Euro**

Din totalul de 2.381.598 Euro, 1.786.199 Euro sunt alocați pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare în cadrul Sub-măsurii 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”, iar 595.399 Euro vor reprezenta bugetul pentru cheltuielile de funcționare și animare a teritoriului și sunt aferente Sub-măsurii 19.4 „Sprijin pentru costurile de funcționare și animare”.

În urma desfășurării întâlnirilor publice și a întâlnirilor cu partenerii pe baza nevoilor identificate, a celor rezultate din analiza SWOT și a concluziilor rezultate în urma a 3 focus-grupuri **au fost ierarhizate prioritățile de dezvoltare a teritoriului GAL DELTA DUNARII** după cum urmează:

1. **Prioritatea P6** „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”
2. **Prioritatea P2** „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”

Ierarhizarea priorităților este reflectată și în planul de finanțare:

- **P6** are o alocare de **60,30%** din total alocare SDL,
- **P2** are o alocare de **14,70%** din total alocare SDL,

Sumele estimative alocate în cadrul măsurilor sunt prezentate mai jos:

M 1/2B - 350.000 de euro;	M 4/6B - 100.000 de euro;
M 2/6A - 350.000 de euro;	M 5/6B - 30.000 de euro;
M 3/6A - 430.000 de euro;	M 6/6B - 526.199 de euro;

Planul de finanțare constituie **Anexa 4** la SDL.

VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafață TERITORIUL GAL	Populație TERITORIUL GAL	VALOARE TOTALĂ COMP. A (EURO)
	2.070	17.224	2.381.598

	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ PE MĂSURĂ ²	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ PE PRIORITATE	VALOARE (%)
COMPONENTA A ¹	P2	M1/2B	100%	350.000	350.000	14,70%
	P6	M2/6A	100%	350.000	1.436.199	60,30%
		M3/6A	70%; 90%	430.000		
		M4/6B	90%; 100%	100.000		
		M5/6B	90%; 100%	30.000		
		M6/6B	90%; 100%	526.199		
	Cheltuieli de funcționare și animare ⁴			595399		25,00%
	TOTAL COMPONENTA A			2.381.598		

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL -

Max. 2 pag.

GAL DELTA DUNARII va elabora o procedură proprie de evaluare și selecție a proiectelor, în care vor fi detaliate toate aspectele privitoare la depunerea, evaluarea și selecția cererilor de finanțare înaintate. Acest document va fi o actualizare a procedurii anterioare cu cerințele noii perioade de programare. De asemenea, va fi elaborat un Regulament de Organizare și Funcționare a Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații.

Pentru a asigura transparența întregului proces de evaluare și selecție a proiectelor, GAL va publica un calendar estimativ de lansare a apelurilor de selecție, ce va conține detaliile privitoare la alocările financiare disponibile și termenele de depunere. Se va stabili echipa de evaluare pentru sesiunea respectivă, fiecare evaluator semnând o declarație de conflict de interese.

Proiectele depuse în termen se vor înregistra la secretariatul GAL, iar apoi vor fi distribuite membrilor echipei de evaluare pentru a se derula procesul efectiv de evaluare. La nivelul GAL vor fi întocmite fișe de verificare și proceduri pentru fiecare măsură în parte, pe care experții vor trebui să le utilizeze. Pentru fiecare cerere de finanțare se va respecta principiul de verificare al "celor 4 ochi".

În situația în care persoana desemnată în CS sau în CSC nu poate participa, din motive obiective, la lucrările unei sesiuni de selecție, înlocuirea acesteia se face prin convocarea supleantului (înlocuitorului) care va prelua atribuțiile titularului. Secretariatul CS și al CSC este îndeplinit de către unul dintre angajații GAL cu atribuții în evaluarea proiectelor.

Președintele, membrii și secretarul CS și ai CSC au următoarele obligații: de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor; adoptarea deciziilor se face numai de către președinte și membri în unanimitate; consemnarea de către secretar într-un proces verbal a deciziilor adoptate în cadrul CS și a CSC.

După finalizarea procesului de verificare a proiectelor, va avea loc ședința Comitetului de Selecție. În funcție de relevanța proiectului pentru SDL, de punctaj, de numărul de proiecte depuse, de alocarea disponibilă, Comitetul de Selecție va decide care sunt proiectele care vor fi selectate pentru finanțare. Astfel, după caz, se va întocmi raport intermediar sau final de selecție, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Toți solicitanții vor fi notificați asupra rezultatului sesiunii. Cei care se vor considera nedreptățiți vor avea posibilitatea de a contesta decizia de neeligibilitate sau de neselectare a proiectului, în termenul care va fi prevăzut în procedura de selecție.

În cazul proiectelor contestate, acestea vor fi reverificate de 2 experți diferiți față de cei care au efectuat verificarea inițială, iar apoi se va organiza o ședință a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor care va analiza contestațiile depuse. Procedura se va finaliza cu publicarea unui Raport de contestații. În baza Raportului de Contestații, Comitetul de Selecție va emite Raportul de selecție final.

Se va elabora direct Raport de Selecție Final doar în situația în care nu există proiecte neeligibile sau proiecte eligibile și neselectate, deci când valoarea totală a proiectelor eligibile este mai mică sau egală cu alocarea financiară a apelului de selecție respectiv, dat fiind că nu există condiții care să conducă la contestarea rezultatului procesului de evaluare și selecție

Toate rapoartele (intermediar, de contestații și final) se vor afișa la sediul GAL și pe site-ul www.gal-deltadunarii.ro.

În cadrul Comitetului de selecție și a Comisiei de Contestații, în orice situație, ponderea reprezentanților organizațiilor ce provin din mediul privat și societatea civilă trebuie să fie mai mare de 50% din totalul membrilor, iar reprezentanții organizațiilor din mediul urban să nu depășească 25% din totalul membrilor. Selecția proiectelor se va face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție/Comisiei de Contestații, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă, iar reprezentanții organizațiilor din mediul urban să nu depășească 25% din numărul membrilor prezenți. În componența comitetului de selecție nu va exista un grup de interese dominant, care să dețină mai mult de 49% din drepturile de vot.

Procedura de evaluare și selecție a cererilor de finanțare se va efectua cu respectarea regulilor privind evitarea conflictului de interese. Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, persoana respectivă nu va avea drept de vot și nu va participa la întâlnirea Comitetului respectiv.

Comitetul de Selecție a proiectelor și Comisia de Soluționare a Contestațiilor vor fi constituite din reprezentanți ai partenerilor. Pentru fiecare membru al celor 2 comisii, va fi desemnat un supleant pentru a evita eventualele blocaje în procesul de selecție a proiectelor.

Componența Comitetului de Selecție este trecută în tabelul de mai jos:

PARTENER	FUNCȚIA ÎN CS	TIP /OBSERVAȚII
PARTENERI PUBLICI 28,6%		
Primăria NUFARU	Membru	Autoritate publică
Primăria BESTEPE	Membru	Autoritate publică
Primăria MAHMUDIA	Membru supleant	Autoritate publică
Primaria MURIGHIOL	Membru supleant	Autoritate publică
PARTENERI PRIVAȚI 42,8%		
SC DELTA REAL INVEST SRL	Membru	Societate comercială
SC ECOWIND PLUS SRL	Membru	Societate comercială
SC AGRICOLA MIXTA BESTEPE	Membru	Societate agricolă
SC FRACMITES SRL	Membru supleant	Societate comercială
SC HELIANTHUS SRL	Membru supleant	Societate comercială
SC MIADCOM DISTRIBUTIONS SRL	Membru supleant	Societate comercială
SOCIETATE CIVILĂ 28,6%		
As. COMUNITATEA RUSILOR LIPOVENI- MAHMUDIA	Membru	ONG
Asociația DELTA ECO-TUR	Membru	ONG
Asociația HERCINICA	Membru supleant	ONG
Asociația ADESC MAHMUDIA	Membru supleant	ONG

Componența Comisiei de Contestații va fi aprobată prin hotărâre de Consiliul Director, conform hotărârii AGA a GAL DELTA DUNARII.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale - max. 1 pag.

Asociația GAL DELTA DUNARII își propune evitarea posibilelor conflicte de interese în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011.

Situațiile generale de conflict de interese în cadrul activității GAL pot apărea pe parcursul aplicării procedurilor de atribuire și în procesul de elaborare/evaluare/selecție sau aprobare a unui proiect, a procesului de achiziție de bunuri și servicii pentru funcționarea GAL și respectiv verificarea conformității cererii de plată.

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu beneficiarii proiectelor sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita potențialul conflict de interese în implementarea SDL va exista o separare adecvată a responsabilităților, în așa fel încât: cei implicați în elaborarea proiectului nu vor fi implicați în procesul de selecție sau de aprobare a acestuia, cei implicați în elaborarea, evaluarea, selecția sau aprobarea proiectului nu vor fi implicați în verificarea cererilor de plată.

Persoanele implicate vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese, declarație valabilă și în cazul procedurilor de atribuire (achiziții).

În procesul de elaborare/evaluare/selecție/aprobare a proiectului și verificare a cererilor de plată, pentru evitarea situațiilor de conflict de interese, se va menține un mecanism de lucru cu următoarele reguli de bază:

1) experții care evaluează cererile de finanțare, respectiv verifică conformitatea cererilor de plată, nu pot fi solicitanți (beneficiari) și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant;

2) nu au dreptul să realizeze evaluarea, aprobarea și verificarea cererilor de finanțare și a cererilor de plată următoarele persoane:

- cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;

- soț/soție, rudă sau afin până la gradul al 4-lea, inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;

- cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare și a conformității cererilor de plată.

3) beneficiarii nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau de a avea relații contractuale cu persoanele juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la finalizării contractului de finanțare.